

אונגאַרענע ייִדישע פּאַרטיסאַן - נאַציסטישע אַססערטאָנעס - צ״פֿונג

Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21, Tel. 24,71.

געגרינדעט אין יאר 1870

גאל-אנטעררייז-קאמפני פאר פון דער פשוט. מירמע

„WOJCIECHÓW“

ועלכע צייכענט זיך אויס מיט איהר מאָלדער, שעהנער און אייגענארטיגער אויספֿערמינג. ● לעצטע נייהייטען. ● עקזיסטירט פֿון יאָר 1870. און מיר בעטען אינטערעס געהערטע קונדען אַכט צו לעזען אויף אינער פֿאַבריקס-עטיקעט מיט דער אויפֿשריפט „WOJCIECHÓW“ גלייכצייטיג מאַכען מיר בעקאנט, אז דעם אַליין-פֿערזוויר פֿון אונזערע אויסאָרפֿיימונגען אויף לאַדז און לאַדזער וואַיעוואָרזשטוע פֿיהרען די פֿירמעס:

966

996

א. וו. שער אקאוויאק, נאפיורקאווסקי 9,
ב. פרידבערג, פיעטריקאווער 214.

ענרינדעם איז יאהר 1870

אֵינְמִרְיִם פֶּרֶץ פֶּאָר אֵלֶּה (בְּחֻמִּים). 428 אֵינְמִרְיִם פֶּרֶץ פֶּאָר אֵלֶּה (בְּחֻמִּים).

אין עלמער פון 65 יאָר.
די צויה קומט פֿאַר היינט, אַרײַמאָג פונקטליך 12 אַ זײַער נאָמאָג פון טרױער וועט
קעלאַך גאָס 32, ווענען וואָס עס טײַלען זאָס אַן אַרױס צער
די טױטאָדענרעדע זײַנטער פֿליכענע.

בנימין' ד'ע
בנקאסען נאך לעדן, אין וואוינט ביים וו
831
ד'ע'לעמער

הפון הוואסמ (סטאציע סאר קאלע) אין אינמיטלענד.
סגן וועט שטיין עולות אין דער וויילע פון מארקטא
דער שוטן ר' פייערשטאלץ. וואס און תחת
השוטה פון באבילאנס פאר יארן.

ישיבה פ' נשא פאר ערב שבועות פון 9 ביו 1 א זיינער ב' יואב
און ערב יום פון 2 נאכמסאג ציו נאכט.
ר מענער ערב יו"מ פון 4 פריה ביו נאכט אלע 3 קאסען
820

נ"ע סאלא פאר עדה ליד:

805

סוף בערנהרט פון דעם אומ-לזק. וואס האט געט אָפּן דעם פאמיליע פֿרעחליך אין דעם
לענדער סולח'טום דורך דער אברה פון וואַצ-פרעסעס

נ. ע. סאלא פֿרעעהליך

די פֿערוואַלטונג

פון גאנצענע אַנערע-סערבאנד

אין לאנד, סאנסמאניער 10.

זאָל אַהם דעם ערד גרינג ווין

822

דער פערזענלעכער פאמיליע צוליב דעם שמערצליכען פערלוסט, וואס
האט זיי געטרעפן דורכ'ן טויט פון זייער טייערן מאן און ליבערן פאטער
נ. ע. סאלא פרעהליך
און דער פערזענלעכער פון צענטראלען שווארץ. און פאבריקאנטען-לעבונג
(פערזענלעכער 10) צוליב דער שווערער אבדא וואס זיי האבן אונזער
געשטען בייליד.

רעליגיעזע 8-טל. נימנאזיום
מיט דעם פון רענירוונג-נימנאזיום
"בית אלפנא"
60 צענעלניאנא 60
די עקזאמענס פאר גייע שילער דויזערען פארט. איינשרייבונגען טעגליך פון
1-9 און קאנצעלאריע פון גימנאזיום.
L6L

סוף גערהרט פון דעם אומגליק, וואָס עס האָט געטראָפֿען דעם לעדער סוחר'סום צוליב'ן
פֿרנצייזישען טויט פֿון וויצע-פּרעזעס

נ. ע. סאלא פּרעהליך

געטיילטען מיר זיך אין דעם צור פֿון דער גאַנצער פֿאַמיליע אין מיט דער פֿערוואַלטונג פֿון פּערטריק. 10.
אין דעם פֿערשטערבענעם פֿערלירען די לעדער קליינהענדלער איינעם פֿון די טיכטענסטע אין
אָפּגעצונסטע קעמפֿער אין מוסיען פֿערטיידיגער פֿון זייערע לעבענס אינטערעסען.
זאָל איהם די פֿערד גרינג זיין!

די פֿערוואַלטונג פֿון קליינהענדלער-פֿערבאנד
פֿון האַלעס אין מערס, אנראַדאָוואַ 10.

818

בעקאנטמאכונג!

796

מיר אונטערנעשריבענע,
 דין סאמליע בענדעט,
 דערמאנט דין איינפאקטורענג, וועלכע האט זיך בעוויזען און גלייכעס-
 אלעס פון 25. מאי 1927, אז דין סאמליען פראקטונג איבער דין
 מינדערערהיגע קאנדער פון מרדכי בענדעט איז נישט געוועזליך דורכ-
 געגהרט געווארען דורך פרוי שרה בענדעט, אבאט ווייטבערג.

פאמיליע בענדעט.

מקף גערזערט פון דעם פלוצלינגען טויט פון וויצע-פּרעזעס
נ. ע. חיים שלמה פרעהליך
 דרעקטן פון אים דער פאמיליע אונז - טיפסטען פילליד.
 די פערזאנלעכע פון מליינהענדלער-
 פערזאנלעכע פון לאדו, פעטריקאווער 6.
 829

בית-ספר עממי עברי מעורב
 פון שבע מחלקות ע"ש שלום-עליכם
 של החברה ליסוד בתי-ספר עממים ונני ילדים עבריים בלודז
 7. הלאסיגע העברעאישע האעדווקאציאנס. עלעמענטאר-שולע
 אויפ'ן נאָמען פון שלום-עליכם
 ביי דער בעזעלשאַפֿט פֿאַר יוד. פֿאַלקס-שולען און פֿאַר שול-ערציהונג
 אין לאדז. פאלורניאווא 11. מער. 34-13
 איז מודיע, אז לויט דער פערזאנדונג פון דער שול-מאכט פון דעם 10. מאי ווערען אנגע-
 נומען אינצורייכענען פון נייע שולער פון דער 1. ביז דער 7. קלאס ביז צום 1. יוני.
 די עלטערן, וועלכע ווערען דעם מערסטן פערשפאטיגען, וועלען זיין בעזעהאנגען צו
 שיקען ווערע קינדער אין די רעגירונגס-פאלקס-שולען. די שטאטלעכענעס פון אונזער שולע
 ווערען קאמפלעט פארבערייט צו דער 5. קלאס פון די וויזשע גימנאזיעס, ווי אויך אין יבנה".
 מיט אנטעלדונגען ווערען ויך פאלדניאווא 11, פראנט, 1. שטאט, 2-8 מיטאג.
 די דירעקטארע.

767

מ'ק' געבויען אין מרוקער מוז דעם גאנצען לאנדער יודישען סוחר'סם צוליב דעם פרעה'טיגען מוז'ס פון דעם נאָשעצטען וויצע-פרעזענט פון סוחרים-פערבאנד

נ. ע. סאלא (חיים שלמה) פרעהליך
 (בן ר' משה הכהן)

דריקען מיר אויס אונזער מוסכע'ל דער שווער-געזאמלער פאמיליע און דער פערזאנלעכע פון לאנדער יודישען צעמערל-סוחרים-פערבאנד, פערזאנלעכע 10. און אויפ'ן פערזאנלעכע פון דעם שווערעסטען קעמפער פון די יודישע סוחר'ישע אינטערעסן. ווען אנדערעסן וועט אונזער בלויען צווישן אונז!

די פערזאנלעכע פון האלאנדיש-האלאנד
הענדלער - פערזאנלעכע צענעלניאנא 45.

807

40 פראצענט ביליגער, ווי איבעראל!
 דן ניי-גרעסטעס אַמעריקאַנער קעמפּישע וועשערמאַן פאַרבערט
 פון נאַרדעראַבען גראַנסטא 8, פּראָנט, 2-סטן שטאַק
 נאָהטס אָן אױפגעפּרישען, רױנגען, וואַשען און פאַרבען אַלעזאַרס באַרדעראַבען פֿאַר מענער, ווי אױך
 פֿאַר דאַמען, אױך זיכער, סאַפּעס, פֿליזש, וואַלענע, האַלב-וואַלענע, בױסוואַלענע קליידער, אױך שטיק
 סחורה און רעשמען, אַלעזאַרס אױסבלאַקירטע נעמטשקערס אַנזיכער ווערען געבראַכט צו דער ער-
 שטער פֿאַרב. אַלע אַרבעטען פון מיין פאַרבערט ווערען אױסגעפּהירט ערשטקלאַסנדיג לױט די נעמעס
 אױסגענודישע מעטאָדען. גאַראַנטירט פֿאַר עכטע פאַרבען. **ביליגע פּרייזע!**
 אַלעזאַרס פֿומער נעמען און אָן צו שטעלען און פאַרבען.
 69L

ט'ק' בעריהרם ה'ון דעם אומגליק, וואס האט געטרעפן דער פאמיליע פֿרעהק'ה.
ציליב'ן פֿריהצייטגען מ'וט פֿון וויצע-פרעזעס

נ.ע. סאלא פֿרעהליך:

געטייליגען מיר זיך און דעם צער פֿון דער גאנצער טאמליע. און דעם פֿערשטארבענעם פֿערל'רען
מ'ר אַ טיכטלגען און מוטלגען קעמלער לטובת די אנטערעסען פֿון אינזער פֿעראיין.

צהרע זיין אַנדענקען!

די פֿערוואלטונג פֿון פֿליישער-פֿעראיין
פֿעטריקאחער 24.

קארקען-האלץ
די אלע וואָס האָבען אַנטערעם סאָרדעם אינפארט פון קארקען-האלץ
פון פאָרטיגאל, וואָס איז אַנדערע אַרטיקלען קאָנען זיך וועגן
דעם לויט פאָלגענדען אַדרעס:
A. Brzezinski,
Łódź, Lipowa 20, Tel. 40-24.

Dr. med.
Róžaner
מפעילות ארצם פאר חבנותיש,
היום קראנקטשטאן און מענער-
שוועט,
בעהאנדלונג מיט קינסמליכט
פער-אונגע,
עכטס אָן פון 8—10 פריה און
פון 5 ביז 8 א ווינער אָנזער.
נאָרמאליטעט 9 1 שטעט
מאָלען 22-08.
א מפעילות - אינגעאָרדענעמער
הערטע וואל פאר דאסער.

בעה אנשט כונג.
דערמיט ווערט בעקאנט געמאכט, אז דער
גארטען, "קאלאסעאום"
16 צענטלניאנא 16
ווערט איבערגעגעבן אויף פערוויילונגען, קאנצערטען, רעיוסען, מיטגינגען מיט
דער ערלייגנשט לון דער מאכט.
מיט אלטונג
ה. פערנהיים
פיעטריהאדער 30.

ענגלאנד-רוסלאנד

דער נייער אקט איז די דראמאטישע בע-ציהונגען צווישן די בירע גרויסע מלוכות

אנגקאזע מצד ענגלאנד צוהייערן אויף איהר צד מלוכות, וועלכע זאלען קענען איינפירן רוסלאנד פון אייראפע. דאס איז סאקע געווען איינע פון די צילען פון דומערט און ברייטע רייזע קיין לאנדאן. די סאקעסען בעמיהען זיך דעם דאזיגען אנגריף שוין אפצושלעסן און טשיטערן האט שוין אפגעהאלטן טען קאנפערענצן מיט פאנקארט און ברייטע, מאכענדיג פאר שפאנקרייך פארשלאגען וועגן גרויסע קאנפערענצן אין רוסלאנד. דער פאנקארט איז אפגעקומען הערבעט אין מאסקווע אויף פלאצירט ארויסצוגעהערן קיין מאסקווע און אויפ'ן וועג האט ער, לויט רויטשע רעדאגירטעס, געהאלטן טען א רעדע, אין וועלכער ער האט געזאגט, אז ס'זענען נישט פארהאן קיין שום שטערונגען צו א פאנקארט-רויטשע פריינדשאפט.

ציהונגען מיט די סאקעסען, דעריבער איז סאקע דער פאנקארט איבערגעקומען צו די נעשענדיגען אין כינא. פאלדוויין האלט, אז דאס פאנקארט איז אפגעקומען געווארען דורך דער סאקעסען רעגירונג אין דער פאלדוויין פון איהר שליח באקראדן. און היות, ווי דער סאקעסען שטארט-דאסער אין ענגלאנד רעזענציעלען אין דענאך ליטווינא האבען געהאט אפ-געגעבן ערקלערונגען, אז באקראדן איז א פאנקארט פאנקארט, היינט עס, אז זיי האבען אפגעקומען ענגלאנד דעריבער דארפן איבערגעריסען ווע-רען די בעציהונגען צווישן ענגלאנד און די סאקעסען.

Dr. med. EYCHNER Jakób
Aleja 1-go Maja 16, Tel. 11-24
אינערליכע און קינדער-קראנקהייטען
נעמט אן פון 6-7, זונטאג פון 4-5

עס זענען אויך געווען געווארען דאקומענטען, לויט וועלכע ס'איז פאסט-געשעלט געווארען, אז אויף די שי-לען פון אקראס, איז געמיהערט געווא-רען קאמוניסטישע ליטעראטור, וועלכע איז געווען בעשטימט פאר די ענגלישע מאטריאסען, בעזונדערס פאר די גענערס און אינדוסטריעלע.

בעת דער רעוויזיע, זאגט ווייטער פאנקארט באקראדן, האט ער דער-מאנהערט אנטאן מילער געפרובט פאר-ברענגן פארשידענע דאקומענטען, אבער די פאליציי האט דאך קאנפיש-קירט עטליכע, וואס שטעלען פאסט די ארגאניזאציעס צוזאמענארבייט צווי-שען די קאמוניסטען פון אמעריקע, מעקסיקע, קאנאדע, אויסטראליע, ניי-זעלאנד און אפריקע. די ענגלישע קא-מוניסטען זענען דערביי געווען די פערבינדער.

דאס זענען איינצונאליך איינגעגעבן די רעזולטאטען פון דער רעוויזיע, ס'פארשטעהט זיך, אז דאס וואלט געווען וועגן איבערצוגעבן דעם ענגלישען פאלקסמאנען אין דער נויט ווענדיקט פון איבעררייסען די בע-

עטליכע מענטשן, וועלכע האבען גע-וואלט ארויסגעקומען געהייסע דאקו-מענטען וועגען דער ענגלישער ארבעט, די דאזיגע פאנקארטען האבען געוואלט מיטארבייטען מיט דער סאקעסען רעגירונג און די מיטגלידער פון דער סאקעסען רעגירונג האנדעלט-מיטען אין לאנדאן.

אזעלכע געהייסע דאקומענטען זענען סאקע גע'נאכט'ט געווארען און די קא-פיעס פון זיי זענען פארהאן אין דער סאקעסען רעגירונג. דעלעגאציע, בעת דער רעוויזיע אין אקראס, איז געווען געווארען א קאנפארענץ, וואו מ'האט געמאכט פאטאגראפיעס פון געהייסע דאקומענטען אונטער דער אנהייבונג פון א געוויסען אנטאן מילער און ראפערט קאליין.

דערעלבער קאליין האט שוין אין פיל לענדער פון מערב אייראפע גע-הירט א קאמוניסטישע פאנקארטענע. ביי קאליינען האט מען אויך געווען דאקומענטען, וועלכע האבען פאסטע שטעלט, אז די פאלשעוויקעס שטיצען אונטער דעם קאמף פון די נאציאנאלע מינדערהייטען.

דאס שווייטער, וואס ווערט אנגערופען מיט'ן נאמען - ענגליש-סאקעסען בעציהונגען, איז אריין אין א פאזע פון דראמאטישער אנשטעלונג. נאך דעם ערשטען אקט - די רעוויזיע אין אקראס - איז איצט געקומען דער צווייטער: דער ענגלישער פאנקארט באקראדן האט אין פאלקסמאנען אפגעגעבן א' ערקלערונג, אז די ברייטשע רעגירונג האט, אלס רעזולטאט פון דער רעוויזיע אין אקראס, בעשלאסען איבערצוגע-בען די פאליטישע און האנדעלט-פאצי-הונגען מיט די סאקעסען. און די דראמאטישען לעשן הייסט עס קריגס-צושטאנד, עס פאלט נאך די אפציעלע קריגס-ערקלערונג.

די ענגליש-סאקעסען בעציהונגען זענען איינצונאליך קיינמאל נישט גע-ווען צושטיליג רעגולירט.

בעת דער ממשלה פון לאיד זשארוש איז אין ענגלאנד געווען א קריס, לויט וועלכען מ'האט געוואלט פארשליסן די טעטיקייט פון די קאמוניסטען דורך א ווייט-געהענדע סאלאראט און קלום-פל דורך פרייען האנדעל. דער דאזי-גער קריס איז נאך מעהר פארברייטעט געווארען, בעת ענגלישער פאנקארט איז געווען מאנדאטאר, שפעטער ערשט ווען די אויבערהאנד האבען געקומען די קאנסערוואטיווע האט אפגעהאלטן צו זינען די שטעלונג פון די עקסעס-קאנסערוואטיוועס, וועלכע האבען גע-פארעדיגט א ריקוויסטלעזע און ענטשלא-סענע האנדלונג לגבי די סאקעסען, די רעגירונג פון באקראדן האט אפ-געבן די דאזיגע פאנקארטען פון די קאנסערוואטיוועס זעהר פארזיכטיג צו-האנדעלט, איז דאך אמת, אז פון די האנדעלט-בעציהונגען צווישן ענגלאנד און די סאקעסען געניסען נישט גאר די סאקעסען, נאך דער ענגלישער האנדעל איז איינצונאליך האבען אויך דערצו נישט צוגעלעבט.

לעצטענס האבען אפאר פאסירס פא-לען, וועלכע האבען געשטעלט פאלד-וויינען צוזאמען מיט די אנהענגער פון א פארזיכטיגער פאליטיק בלוגע די סא-וועטען אין א שלעכטער לאגע.

די ענגלישע צעפאנטליכע מיינונג, די אנהענגער פון די קאנסערוואטיוועס האבען געזעהן אלס הויפט-שולדיגען אין דעם גרויסען קוהילען שטריק, פון וועלכען ענגלאנד האט גווייט שטארק בעלייטען, די פאלשעוויקעס פאנקארט-גאנדעל און מיטהילף, שוין בעת'ן שטריק איז פון אלע זייטען געפאדערט געווא-רען איבערצוגעבן די בעציהונגען מיט סאקעסען רוסלאנד. דער צווייטער פאל איז די פאלשעוויקעס פאנקארט-גאנדעל אין כינא, וואס איז געווענעט אין דער ערשטער רייע געפאלן ענג-לאנד.

דעם קאמף אין כינא האט מען גע-האלטען אלס גענערעל, שלעכט אין זייער צווישען ענגלאנד און די סא-וועטען.

צו דער דאזיגער לאגע האבען זיך נאך אונטערגעקוקט פאלען פון רויטשען שוואקאזש געגען ענגלאנד און דער צושטיליגער שריט איז געקומען, ס'איז מעהר ווי ויכער, אז אפילו קאן דער רעוויזיע אין אקראס וואלט דאס זעל-בע פאסירט, אבער פאר דער וועלט, פאר דער צעפאנטליכער מיינונג וואלט די ברייטשע רעגירונג נישט געווען גאנץ אין ארונדונג.

וואס פאר א רעזולטאט האט געגעבן די רעוויזיע אין אקראס, לויט די ערקלערונגען פון באקראדן קאליין? אין פאלדוויין פון עטליכע חדשים, האט באקראדן געזאגט אין פאלקסמאנען, האט די ענגלישע פאליציי אפגעווארפט

דער רופט-פליהער וואס האט בעזיגט

עם אטל-אנטיה

און די יודישע ערפינדער פון אטל-אנטיה, צעפעליין

שום שטערונגען און מניעות נישט גע-מאכט, פון פאנקארט-שטען ים-ברעג ב'ז-פארא, אויף א מרחק פון א פאר-הונ-דערט קילאמעטער, האט ער שוין גע-האט פאר זיך א גלענצענד, בעלזיכ-סענעם בולדאזער, אלע לייכט-טערעס, וואס זענען געשטאמט ספעציעל אלס וועגווייזער פאר די ליטווינעס, האט מען אנגעצונדען לכבוד איהם, בכרי-איהם צו בעלייטען דעם וועג, דן-מאכענדיג, עלעקטרישע זון'ן פון מאנ-וועלערמאן, וועלכע האט א ליכט-קראפט פון אומער א מיליאן-לעכט און א רעדיוס פון מעהר ווי 200 קילאמע-טער, האט איהם מיט געהערצ געוואל-טיגע לייכט-סנאפאלעס בעגלייט פמעס צו צו די פאזירען פון פארא, אויפ'ן פליה-פלייץ, וואו ער האט זיך אראפגעלאזט, האט איהם אפגעווארען 30 טויזנד קעמפער-מענטשען-מאסע, וועלכע האט איהם ענטוויקעלט בעגלייט.

מיט 435 יאהר צוריק איז קאלאמ-בוס, איינציקלענדיג זיך וועגן נייע לענדער, געפארהען מעהר ווי צוויי חדשים איבער א פאלאנסק גיז ער האט זיך צוגעשלאגען צו א ברעג, דעם 3 אויגוסט 1492 האט ער פערלאזען שפאניע און דעם 12 אקטאבער איז ער אנגעקומען צום ברעג פון דעם אמעריקאנער אינזלעל גוא נאפאגני, מיט א פאר הונדערט יאהר שפעטער, נאך דער ערפאלגונג פון דער דאכ-מאשין, האט דער רייזע קיין אמעריקא אויף דן געלעבט דאכ-מאשין נאך געדויערט אייניגע וואכען. היינט פארהערט מען נאך אויף א 5-6 טעג און אויף 8 און 10 טעג, און יאהר 1924 האט די ענגלי-שע שוין, אויפגעטאן געשלאגען דעם העכסטען רעקארד: זי האט די רייזע פון אייראפא קיין אמעריקא געמאכט אין 4 טעג.

לינדבערג איז אין 33 שעה אדורכ-געפליגען א סך לענדער שטרעקע, ווי זי שולען געהען, ווארום ער איז נישט געפליגען שטעהן און א פארט, צוויי צווייטע פון ים, נאך ער איז נאך געפליגען גומע טויזענד קילאמע-טער אפער דער יבשה.

ווי נאנט אפערקא האט זיך צוגע-קליפט צו אונז 168 דער צייט זונט קאלאמבוס האט זי ענדעקט, א שוין ווערן וואלט אפילו און דער מאשין זיך נישט געקליפט אפגעשלאפען דאס, וואס מיר זעהען היינט אויף דער וואהר.

פאר פערפאקט און פרעזיז: פאנקארט-גירט, דער מענטש, וואס האט בעלעגט און בעזעלט דן מאשין, און דער פאנקארט, וואס האט זיך אונטערגע-גען זיין וועלן, זיין סונעסטיע - קיינער פון זיי האט נישט געמאכט מיר-ווערען אויף קיין רגע, אויף קיין סע-קונדע נישט געמאכט אפגעשטען און מאכען אנהעפיקה, איין קליינער קאפ-רייז פון מאטאר אדער אויף איין ארי-געגאנגען קאנדיטעלע צו ווערען, ווען לינדבערג פלויבט זיך - און ביידע שלינקס איין זיך פאנקארטער תהלים און זיינע מלעכענשען, וועלכע פאסט, וואס פאר א הערשאפט אפער דן געווען מיר פערמאנען א פילאט, וועלכער פליהט איבער דן תהלים פון ים, נישט האבענדיג קיין שום מאלעליקייט זיך אראפצולאזען אויף א מינוט אין פאל-ווען ער אליין ווערט שוואך אדער זיין מאטאר פאקטאט דעלעקט, ס'זענען שוין געווען לופט-פליהער וואס האבען זיך לענגער ווי 33 שעה געהאלטען און דער לופט, אבער זיי זענען גע-פליגען איבער דער יבשה און האבען אלע מאל, און מאמענטען פון געפא-הר זיך געקענט רעמעווען, אראפצוגע-הר זיך אויף דער ערד, א גאנץ אנדער-זעלסטענע ערשונג און גייסטעס-געב-ווארט מיר האבען דער, וואס פליהט איבער'ן ים, לינדבערג און זיין מא-שין האבען זיך אפער גוט מוזען גע-ווען, זיך געהאפען און צוילענען-בע-טען אין איין קראפט און צוזאמען-בע-זיגט, בעצוואונגען דעם רייזע-קאמפ-און וואס האט ערשט נאך מיט 10-12 טעג צוריק זיך גווייט געוואקסן נאכ-געווען אין צוויי פאנקארטען לופט-פליהער, געווענער אין קאל, פאר זייער העלדען-מוט און אונערשטאקע-הייט.

לינדבערג איז אדורכגעפליגען א שטרעקע פון א'נערך 6000 קילאמעטער 1500 קילאמעטער און ער געפליגען איבער א שטארקען רעגן; נאכדעם האט איהם שוין דן אטמאספערע קיין

עס מענטש מיט זיין דנס-פליגער-וועלן, מיט זיין אויסוואר און עקא-ניע, מיט זיין געוואלטיגען זעלבסט-הערשינג, מיט זיין שטאלענער גע-ווען קראפט, מיט זיין אונגעהויערען מוט.

מ'דארף בעוואונדערען דן זעלישע אייגענשאפטען, דן מ'דארף שוין קראפט פון דעם מענטשן לינדבערג, דריי און דרייסיג שעה האט ער פאר-בראכט אן א צעג, שטאל קעסטעלע פון זיין אפאראט, וואו ער האט זיך קוים געקענט א ריהר פון 83 שעה נאכאנאנד האט ער נישט אפגעווארען, נישט געמאכט אפזענדען דן אייגען פון זיין מאטאר און זיין קאמפאט, נישט געמאכט אפזענדען דן הענד פון קייער-וואונק, איינמאל אן אליין אהן שום געהילף, און ער ווי אנהאמט ער פליגט גע-ווען זייערן קעמפל און וואסער, איבער דער אונגענליכ-קייט פון אקראס, דורך די וואלען גייטען, דורך דער פונסטערניש ביי-נאכט, אהן א'אויפגעהר טרייבענדיג און יאגענדיג זיין מאשין פארווערטס ווי דער יבשה, מענטש און מאשין הא-בען זיך צוגלייגענאכט, צוגלייגענאכט-טען אן איין ארגאניזם; דער מענטש - דן נשמה, דן מאשין - דער קער פאר, און ביידע האבען זיי וואונדער-

DEPRYBULSKI
זאגאדאמא 1, טעלעפאן 25-38
זענענדיג און האר - תלמי - פאנקארטען, זענענדיג, שווער, געהאנדעלט מיט קאפער-לייכט (האר-אויסשטעל), רעכענען-פאראפאליען.
נעמט אן פון 1-9 און פון 4-8. טעלעפאן: 4-5 נאכט.

H. LUBICZ
צענעליטאמא 43, טעל. 41-52
מאכענדיג שוין היינט, ווערענדיג אן פא-נער-שטעלע קראנקע-הייט.
איז צוריקגעקומען.
אפלונג-מיט קאפער-לייכט (האר-אויסשטעל) נעמט אן פון 8-10 און פון 5-8 טעלעפאן.

דער אפזענדענער שטארק-לענד-בערג, א געוואונדער א שווער, א יוג-נערמאן פון א יאהר 25, איז און 33 שעה אריבערגעפליגען דעם אטל-אנטיה מיט אויף א פאנקארטען, פרייטעג ארום 2 ביטאג און דער מענטשן-פליגער אונטערגעווען פון ניו-יארק און איז שבת ארום ערף און אונטער גליקלעך אנגעקומען און לעי-געווען, און דער סביבה פון פארא.

א אונגעשרייבליכען ענטוויאזם האט אריינגעווארען די דאזיגע העלדענשאפט אויף ביידע זייטען אפגעזעט, און פאנקארטען און אמעריקא, אבער אויך די אמעריקע וועלט געוואונדערט זי-סאט פון אמעריקאנער קאפיטעלן, און ס'איז ווערליך דא וואס צו בעוואונדער-רען און מיט וואס זיך צו בעווייזענען, לינדבערג'ס, לעפאט-שפאציר, אבער דן שטארמטשע וואסען פון גרויסען אק-צע-אן איז נישט געווען סתם עפיש א גראנדעזע ספארט-לייטונג און נישט קיין ספארט-טענסאציע און דעם זיין ווי מ'פארשטעהט עס געווענהייט, זיין מוטונג טאט עפענט א ווייטע פארט-פעקטאט אין דן קאנפטיגע ענטוויקלונג פון דער לופט-פליהער, און דאס פארקעהרס-וועגן פון דן קאנפטיגע דורות, ער האט אונז גווייט צו זאגען אנטפאלקט א שטיק מענטשן-צוקונפט, וואו די קאנפטיגענעסען, ווייטע וועלט-טיילען, וועלכע זענען היינט אפגעזונ-דערט איינע פון די אנדערע דורך דן זיגע ימ'ען, וועלען זיך צורוקען אלץ געהענער און געהענער און דער פארקעהרס-וועגן זיי וועט שוין נישט געדויערען קיין וואכען און טעג נאך עטליכע שעה אנגאנגען.

אט און דעם ליגט די בעדייטונג פון דעם וואונדערבארען פליה-וואס דעם אונגענליכען וואסער מדבר, וואס היינט אפגעזעטער קאפאט.

אבער לינדבערג'ס, לעפאט-שפאציר, אפער'ן אפגעזעטק איז נאך א סך מעהר ווי דאס: ס'איז א גייזער-סרי-אומף פון מענטשליכען גייסט אפער דעם ווידערשפאניגער מאטעריע, אפער דן שטערונגען און ווידערשטאנדען פון דער נאטור, ס'איז דער גאנצן צוויי-גיי-

דעם קאמף אין כינא האט מען גע-האלטען אלס גענערעל, שלעכט אין זייער צווישען ענגלאנד און די סא-וועטען.

צו דער דאזיגער לאגע האבען זיך נאך אונטערגעקוקט פאלען פון רויטשען שוואקאזש געגען ענגלאנד און דער צושטיליגער שריט איז געקומען, ס'איז מעהר ווי ויכער, אז אפילו קאן דער רעוויזיע אין אקראס וואלט דאס זעל-בע פאסירט, אבער פאר דער וועלט, פאר דער צעפאנטליכער מיינונג וואלט די ברייטשע רעגירונג נישט געווען גאנץ אין ארונדונג.

וואס פאר א רעזולטאט האט געגעבן די רעוויזיע אין אקראס, לויט די ערקלערונגען פון באקראדן קאליין? אין פאלדוויין פון עטליכע חדשים, האט באקראדן געזאגט אין פאלקסמאנען, האט די ענגלישע פאליציי אפגעווארפט

יידענטיטעט אין דאס יודישע פאלק

פון דר. א. ניזבורג

קיינ פלייט און בלוט, וואס איז אַ הוי-
לע אַבסטרקציע, אַ פּוּלוי רוחניות,
וואָס שטעלט אַינסער צייט, און אַבער
רויט, און אַז עס איז די אַלגעמיינע
די יודישע אַינסוואַרטיקע און צו ער-
העלטען דאָס דאָזיקע אונקערפּערלי-
כען, יודענטום...

אין עס טאָקע פאַר זי אַ שווערע
שאלה, אַ טיפּער פּראָבלעם: וואָס
איז צווייטע דאָס יודענטום, די דאָזיקע
נע אַבסטרקציע, און ווי קען מען
איהם ערהעלטען?

אין דעם שאלה וועט בלייבען אַ שאלה
כל זמן ווי וועלכע נישט איינפּוואַרטיק
דאָס, יודענטום, אַרומ ווי וועלכע
דוקא נעבארטען דאָס דאָזיקע שווערע
טענדענציע וואָרט, און בלויז דער אַרומ
לעבען פון דעם יודישען פּאָלק און אַ
בעשטימטער צייט און אונטער צו-
שטעלטע אומשטענדען.

נישט דאָס, יודענטום, און און גע-
פּאָר און נישט איהם דאָרף מען
העלפּען. דאָס יודישע פּאָלק, ווי קיינ
אַלס אומה איז אין געפּאָר, און איהם
דאָרף מען העלפּען.

העלפּען דעם יודישען פּאָלק צו פאַר-
ווערן וויין לעבען, און ער וועט שוין
מיליאָ שטאַטן אַ יודענטום, וואָס
וועט זיך פאַסטן פאַר איהם אונטער דעם
נייע אומשטענדען. קיינער קען נישט
וויסן, וואָס פאַר אַ מין, יודענטום,
דאָס וועט זיין, ווייל קיינער קען נישט
וויסן פון פאַראַויס, וועלכע נייע אומה
שטענדען און צושטעלען דעם נייע צייט
וועט ברענגען.

זאָרגען זיך פאַרן, יודענטום, און
פּערזענלעכענען דעם יודישען און ווי
נען זיך נאָך דעם שטאַטן פון אַ זאָך
און פּערזענלעכענען דעם זאָך גוטא.
זאָרגען זיך וועגן דעם יודישען און אַ
יודענטום, וועט ממילא זיין, זאָרגען
זיך וועגן, יודענטום, און איהר וועט
בלייבען ביי זאָרגען.

זעלעטע צייטפּילען, אַבער דעם פאַר-
וואָס איך האָב דעם געבראַכט וועגן
נעבן פאַר מיינ צוועק, ווי זענען גע-
נוג צו צעווייזן, אַז עס איז נישט
זאָס מין, יודענטום, וואָס איז
שטענדיג איינס און דאָס וועלכע, דאָס
יודענטום בייט זיך און ענדערט זיך
לויט וועט עס בייט זיך און ענדערט זיך
דאָס יודישע פּאָלק, דאָס יודישע פּאָלק
שאַט דעם יודענטום, נישט דאָס
יודענטום דעם יודישען פּאָלק.

און כל זמן דאָס יודישע פּאָלק וועט
'עצמ' און פאַרמיר העלפּען, אַז דאָס
וועט לעבן, לעבן דאָזיקע, וועט ער
שטאַטן פאַר נייע פאַרמען פון זיין לע-
בען, פאַר נייע וועלט אַנשואַונגען, -
פאַר נייע יודענטום, וואָרט וואָרט
און דאָ לעבען, מוז איך זיין בעדער-
ניג און ענדערונג.

די ערשטע יודישע אַטמאָספּעראַרע
האָבען גאָנץ גוט געוואוסט, אַז יודישע
און יודענטום זענען נישט קיין צוויי
בעזונדערע זאַכען, זיי האָבען גאָנץ
גוט געוואוסט, אַז מען קען נישט רע-
דען פאַר אַ יודענטום, און איהר וועט
זי האָבען זיך געמאַכט נישט וועגן
דעם, ווייל צוויי האָט זיך געמאַכט פאַר
זייער, פאַרזיכערט פון קריגען גלייכע
רעכט.

זייערע נאָכפאלגער, דעם אַנצונעם
רעפּאָרטירטע רעבאָיס מוז דער אַזוי-
נערשטער אַנשטעלונג (האַלד אַסי-
מילאַטער), וויסן פאַרמירטע נישט צו-
סער, ווי אַ פּאָלי, מיינען טאָקע, אַז
עס איז עפעס דאָ אַזאָ מין חיה, וואָס
הייסט, יודענטום, און וואָס האָט נישט

קולטור, האָט מען נישט געמאַכט פּאָ-
רען קיין מלחמה, סיינען מען זאָל
פּרונקער אַנשטעלן שלום, דעמאָלט
האָט מען נישט געמאַכט 'פּערזענלעכע'
אפילו אַ פּרונקער בויט, וואָס בעלפּונט
צום שוואַ.

דאָס איז גאָר אַנאָדער מין, יודענ-
טום.
נאָך שפעטער האָבען דעם יודישען אַ-
נשטענען צו טרויערן פון אַנאָייבלינגען
פּרונקער צווישען פאַר פּעלער און
אפילו צווישען חיות און וואָרט.
דאָס איז שוין אַ דריטער מין יודענ-
טום.

דאָס וועלכע יודישע פּאָלק מוז דריי
פּערזענלעכע, יודענטום, לויט דעם
קולטורעלען און פאַרמירטען מצב.
און דאָס וואָס עס איז אמת בנוגע
מלחמה איז אויך אמת בנוגע אַנדערע
זאַכען:
צווישן אַ צייט, ווען דאָס יודישע
נעמען איז געווען ברוטאל שטערנען:
א. לעבען פאַר אַ לעבען, אַ זאָהן פאַר
אַ זאָהן.
דאָס איז איין מין יודענטום.

שפעטער איז טיט-שפּאַרף פאַרמירטע
אָנשטעלען געוואָרען ביי יודען, אַ
בית-דין, וואָס האָט פּראָדוצירט אַ
מענטשן צום פּאָלי און צעטרעכט גע-
וואָרען אַלס מערדער (בית-דין)
קולטור, פון אַ זאָהן פאַר אַ זאָהן.
און צווישען צו בעזאָהלען דעם ווערט
פון אַ זאָהן
מען האָט דאָ געקענט ברענגען נאָך

פּריער האָט זיך קיינער פון דעם יודיש-
שע גדולים נישט דערטרעכט צו דעם
דאָזיקען מערקווייזנען געדאַנק, אַז
עס איז דאָ אַ יודענטום, וואָס איז
אַז ענדערט און אַנאָדערענע פון יו-
דען, יודען און יודענטום, זענען גע-
דער נייער פּרונקער פון דעם יודישע
אפילו אַנשטעל פּענען איינס און דאָס
לעבען, זי זענען געווען איין לעבעדי-
גער און וואָספּערדער אַרנאָנען, וואָס
צווערט זיך און ענטוואַקלעט זיך לויט
צייט און אומשטענדען, יעדער דור
האָט זיך זיין יודענטום.

עס איז נישט אַז עס איז קיינמאָל
נישט געווען אַזאָ, 'יודענטום', וואָס
איז בעשטענען געוואָרען פאַר אַלעמאָל
און פאַר אַלע צייטען, עס איז דאָ אַ
לעבעדיגער יודישע פּאָלק, אַנאָלעס פּאָלק
מין אַנאָלעס, לעבעדיגער, אַנאָלעס, וואָס
לעבעדיגער האָט עס שטענדיג און איין
שאַטען נייע לעבעדיגער צענדליגען, נייע
וועלט אַנשואַונגען - נייע, יודענ-
טום...

צווישן אַ מאָל אַ צייט, לעבן צווישן
ווען דעם יודישען זענען גאָנץ געווען און
אַ האַלד פּראָדוצירטע צושטענען, דעם
פּאָלק האָבען זיי געזעהט מלחמות פון
לא, חתיה 55 נשמה, מלחמות און
רחמנות, אַ שטייגער ווי דעם צוויי-לייזער-
שע איינפּוואַרטיקע פּעלער פּאָרען אַנאָ-
סער...
דאָס איז געווען איין מין, יודענטום,
שפעטער, ווען די יודען זענען גע-
שטאַנען אויף אַ העכערע מדרגה פון

פון צייט צו צייט, מאָנעטעס מאָל און
איין יאָהר און מאָנעטעס מאָל אַפּטער.
קומען זיך צוזאַמען דעם דאָקטאָר.
דעם דאָקטאָר, וועלכע איז אין געפּאָר
טען זיך אַנאָדער, וועט עס און צו טען
מיט דעם גרויסען חוה, מיט דעם
'יודענטום', וועלכע איז אין געפּאָר
קומען זיך צוזאַמען, די דאָזיקע
דאָקטאָר, שמועסען זיך דורך, וואָס
גען אַז זייערע דרשות, פּערשטייבען
זייערע באַשפּעקע רעוואַלוציע און ציפּאָהרען
זיך אַהיים, יעדער און זיין שטאַט און
און זיין טעמפל, פּרי דעם קומענ-
דעם יאָהר זיך ווידער צוזאַמענצוקומען.
וועדער צו זאָגען דרשות און ווידער
צו פּאָרען אַ היים...

צוויי געהט עס יאָהר איין, יאָהר
אויס, און אַלץ בלייבט ווי געווען, און
דאָס איז נאָך אַ גלייכ, פאַר דעם רעב-
ביט, וואָס איז בלייבט ווי געווען, וואָס
רום ווען דער חולה וואָלט געוואלט ווע-
רען, יאָלטען דעם דאָקטאָר, רעבאָיס
געבליבען און אַ שטאָך פּאָרען זי
וואָלטען געבליבען ווי אַ מלחמה און אַ
קעניג, אַדער ווי אַ שייגען און אַ
פּייפּל...

ביי אַנשטעלען האָבען זיך דערמאָנט צו
שעפּטענען בלויז די רעפּאָרטירטע רעב-
ביט, דאָס איז געווען, אַזוי צו זאָגען,
זייער מאָנעטעס, לעבעדיגע האָבען זיך
אויף אונזער גאָס גענומען צוויי-לייזער-
נייע דאָקטאָר, וואָס בעשטענען
זיך מיטן קראַנקען, 'יודענטום', דאָס
זענען דעם, אינעמלענענען, וואָס שטע-
הען פּאָרען דעם יודישע-פּענלעכען זשור-
נאָל, מענאָרע...

דעם לעבעדיגער זענען עס פון רוב אונז-
רע מענטשן מיט גאָנץ גוטע כוונות
אָבער דעם חולה קענען זיי פונקט אַזוי
וועגן העלפּען ווי ווידער פּעלערע קע-
לעבען, ווייל ווידער רעוואַלוציע זענען פון
דעם לעבעדיגן מין.

דאָס איז נישט אַלץ, דער פּיגער און
וואָס דעם ביינע דאָקטאָר, דעם רעפּאָר-
טירטע רעבאָיס און די 'אָנשטענענען'
פון דער, מענאָרע, מאַכען דעם זעל-
בען גרויסע פּעלער: זיי היילען
דעם שטאַט פון חולה און
פּערזענלעכענען דעם חולה, זיי וואָלט
אַ רעוואַלוציע, 'יודענטום' און פּאָר-
באַלעסענען דעם לעבעדיגע יודען, דעם
לעבעדיגען און לייכטגען יודישען
פּאָלק.

דאָס וואָרט, 'יודענטום', 'יודענטום'
אויף דייטש, דזשודאָנעם, אויף ענג-
ליש, און איינפּוואַרטיק אַ גאָנץ נייער
ביי אונז ווינע פּאָסעס זענען געווען
דעם ערשטע אַטמאָספּעראַרע, זיי האָבען
בעזוכט צו פּערלייקענען דעם קולטורעלען
פון אַ יודישען פּאָלק, פון אַ יודישער
נאָציע, זיי האָבען געוואָלט, אַז מען
זאָל זיי בעטרעכטען ווי צוגלענדער
און צוגלענדע, ווען דייטשען און דייטש
לענד, ווען פאַרזאָרגען און פאַרזאָרגען
און אַזוי סדר... דאָס, האָבען זיי דעם
פּאָלק געלייכע געזעהט רעכט, און
פּערלייקענענען די ענוועסטע פון אַ
יודישען פּאָלק, האָבען זיי געמאכט אויס-
טראַכטען פּאָליטיק, וואָס-עס איז וואָס זאָל
דערקלערען פאַר וואָס זיי זענען דאָן
געבליבען יודען, און דאָס וואָרט, יו-
דענטום, געקומען צו הילף, זיי זענען
יודען נישט על מי ראָטע, נישט על מי
נאָציע, נאָר על מי רעליגיע, זיי זענען
היינט עס, דייטשען, ווען אַלע דייטשען
צוגלענדער ווי אַלע צוגלענדער נאָך זיי
האָבען אַנאָדער רעליגיע...

זיי האָבען געמאַכט יודען צו צוויי-
דער און יודענטום און בעזונדער-
יודען זענען שוין, שוואַייראָל, נישט
אַבער יודענטום און, היינט עס, נאָך
יאָ דאָ, אַ יודענטום און יודען.

דאָס איז געווען ניי, ווייל קיינמאָל

דאָרף מען יונגע קינדער דערצעהען?

דינע יאָהרען פון לעבען, ליינען דעם
אַלעס מעשה'לעך קאָן נישט אויסשלי-
סן קינדערשע נעשטעס פון מאָדער-
נעם טיפּ, וואָס אַנשטעלענען דאָס גע-
שלעכטלעכע פּראָבלעם, מוז מען דאָס
דערקלערען, ווען דאָס קינד איז אַלס
נעבן צו פּערזענלעכע, אַבער אויך נישט
אין דער פּערזענלעכער פאַרמירטע פּאָלי-
טענען, אַ קינד פּערזענלעכע פון וועגן קומט
דאָס ניי-געבוירענע קינד? און דער
אַלערע ענטפער, אַז דאָס קינד איז
אַרויס פון שטערן - גאָנץ אַבסאָלוצ-
מען דאָרף דאָן צוגרייטען דאָס קינד
דורך דערקלערענען וועגן חיות, הנגה,
קעץ, פלייזש, בהמות אַזוי, אַז אַלע
מיזען האָבען אַ טאָקע און אַ מאַכע
אויף האָבען קינדער און דורך דעם צוויי-
לעבעדיג זיין, קומט אַ קינד און אַז
נאָך אַ צווייטער צייט האָט דעם מאַכע
דאָס קינד, ווען אַזוי דאָס קינד מען
איבער אויף אַ אַנאָדערע מלך.

און דעם צווייטען מאָל ברענגט מען
דעם פּראָבלעם צו דעם לעבען פון מענטשן
און מען ערקלערט אויף דעם שטענענען
'און וועגן דעם בעזונדערען פון דעם גע-
שלעכטער, צו דער דאָזיקער געלעבענע
הייט דאָרף מען אויך ערקלערען וועגן
אונאַרמאָלע געשלעכטלעכע גייגונגען
און וועגן דער וועלטליכע צו בליי-
בען ריין פון אַנשטענענענען קראַנק-
הייטען - און נאָך דעם וועגן דעם
געזונטענען מענער נישט רעדען, דער
פּאָסער זאָל אַבער פּרונקער וויין גע-
שטען מיט דעם, אַז דער זעהן זאָל
אַלעמאָל קומען מיט זיינע פּראָבלעמען
צו איהם, צום פּאָסער, און זאָל דעם
פּאָסער האַלטען פאַר זיין קאָנפליקט-
ציעלען פּרונקער.

אזוינע פּראָבלעם פון אַ מיררעל זאָל
די מוסער צעטרעכטען אויף דעם אַזוי-
בעזונדערענען און פּרונקער ווע-
רען דער אַנשטענענענען און נישט פּאָס-
זאָס, נאָך דער לעצטער וועלטלעכער פּר-
קלערונג דאָרף מען פּערהווענען דעם
נישט דערמאָנען, סיינען וואָס קינד
פּרונקער עפעס, דעם בעסטע צייט פאַר
דעם איז אַרום 12-13 יאָהר.

די געשרעכט-פראגע שור און און דער היים פון דר. אירא באראנעס

עס העלדען זענען גאָר נישט נויט
פאַר דעם קינדער מען דאָרף שרייבען
פאַר די קינדער לייכטע געשלעכטענען
יי יאָהרען פון קינד און אַריינברענגען
אין דער געשלעכטלעכע פּאָסע, וואָס
זאָל האָבען אַ ווערט פאַר דער צע-
וואָרט פון אַ קינד פּערזענלעכע און
צו בילדען דעם פּערזענלעכע פון דעם
צוקונפטיגען מענטשן.

וואָס אַנשטעלענען געשלעכטעס - פאַר-
גען - מוז מען זאָגען דעם אמת, דער-
צעהלענדיג דעם אמת און אַ לייכטער
פון שטענדיג פּאָסע, קאָן מען קיין
שלעכטע נישט טון, נאָך און געגענטיילע,
אונאַרמאָלע צווייגונגען, וועלכע ענטוויק-
לען זיך אַפּט פון אומוועגנענען מצ-
רעם קינד, ווען אַזאָ קינד ווערט גע-
טאָט מיט שלעכטע, אַנאָדערע קינד
דער און שוין אַדער אויף דער גאָס.

דעם פּראָבלעם איז: פון וועגן נעהמען
זיך יענע שלעכטע קינדער פון שוואַר-
אָדער אויף דער גאָס? מוגלעך, אַז זיי
זענען דער רעזולטאַט פון סאָנאָלע
סיגנאָל מצד דעם עלטערן - וועלכע מיר
אַס דעם טעות פּערזענלעכע, קומען מיר
יודער צו דער פּראָגע: אויפּקלערען
די קינדער אויף אַ פּראָקטישען און
אַדער גיבען זיי אַ קינדערייט פון טאָג-
טאָג, טרויערענע און צעהלענע
און זיי דעם אמת וועגן געשלעכטלע-
כען לעבען?

טראַכטע וועלדער, גאָממען, וואָסער-
ניממען, וועלכע טוען אַזאָ פּערזענלעכע
אומגעווענלעכע מאַכען און הרגענען אויס
מחנות גדולים, דעם פּעיס (אויסגעפּראַכט)
סע ווער שטעהט מאַכטעס (פּערזענלעכ)
טען אַלעמאָל דעם שלעכטע און בע-
לויגען די גוטע און מאַכען זיי

פאַר קייטאָרע און געמלכעס די דאָ
זענען קינדער מעשה'ס זענען נישט גאָנץ
וואָסער שרייבער - זיי זענען דעם
קלאַסיקער, ספעציעל פאַר קינדער,
אינעם און דעם פּראָגע צווישן וואָס פאַר
מענען קינדער מיט אַזוינע מאַדענע,
נישט אמת'ע געשלעכטעס? וואָרט נישט
אריינגען מעשה'לעך פאַר קינדער, וועל-
כע זאָלען זיין לייכט געפּרעגט, אַבער
ענטהאַלטען אַבאָמאָט און נישט זיין צו-
זאָמגענומענע פון אַנאָדערענען דער
הירץ און, אַז אַנאָדערענען העלפט עס
וועלכע דעם קינד'ס אַנשטעלענען נישט
אַנשטענענענען, ווייל פּאָסענען האָט
וועגן צו טון מיט דעם ווירקלעכען
לעבען, וועלכער איז אַ ביסל צו שווער,
אַנאָדערענען און לייכט ווי אַ שוים, אוי-
סער דעם האָבען אַלע מעשה'לעך דאָן
אַ צווייטע מאָדעלענע ווערונג אויס-
קינד און דעם, אַז דאָס קינד זאָל עס
פּוהלען. דעם שלעכטע ווערען אַלעמאָל
בעשטראַפּט און אַזוינע קינדער-געשע-
טעס און דעם ווערען אַלעמאָל בע-
לוינט.

דעם פּאָסענענען געשלעכטעס גיבען
דעם קינד גרויס פּערזענלעכע און ווען
אַזאָ קינד וואָסעס אויס, הייראָט און האָט
זיינע אייגענע קינדער, לעבט ער אַז-
בער נאָכפאלד דעם פּערזענלעכע פון
זיין קינדערייט.

קומט אַנאָס דעם דערצעהער פון דעם
מאָדערנעם טיפּל און זאָגען, אַז דעם
סע גאָס-מקשות מיט דעם אויסגעקלער-
טע פּאָסענען.

דאָס איז אַ פּראָגע וועגן וועלכער
עס גיבען פּערזענלעכע מיינונגען, די
פּאָסענענענען ערצעהער זענען מיט
דער מיינונג, אַז מען דאָרף פון דעם
צווייטען פון די צוויי געשלעכטער קיין
מאָסערענע, מיראָגראַפיקע, אומדער-
קלערט אַזאָ נישט מאַכען, מען זאָל
קינדער דערקלערען אויף אַ לייכטען,
קינדערשאַט און, נאָך דעם יאָהרען פון
קינד, ווען אַזאָ אַ ברויטער אַדער אַ
שוועסטער ווערט געבוירען.

אנדערע וועדער, בעהמאָסען, אַז מען
זאָל אַ קינד'ס מוח נישט בעלעכטענען
מיט אַזוינע פּראָבלעמען ווי געשלעכט-
ע געלעבענענען, ערשטענס, ווייל אַ
קינד צעהלענדיג מען דאָן פון בעסטע אַלץ
וואָס איז נאָך צום לעבען פון די דער-
וואָסענע, ווען געשעט, אויף אַ לעבען
צו מאַכען, שטרייטערייטע וועגן מיי-
נונגען פּערזענלעכע און וועגן אַ-
דערע וועלטלעכע און נישט - וועלטלעכע
ענינים, מען האָט קינדער געוועהליך
פּריי פון זאָרג, מען מאַכט זייערע לע-
בענע אַזוי גליקליך ווי נאָך מעגליך
זייערע קעלעך זענען נאָך נישט צום
וואָסענענען אַנאָדערענען זאָרג, און
מען און טראַניווע, גאָרפּאָלע קינדער
האָבען אַלעמאָל זיין פּוהלען און גוט
אויפּגעלייגט, זייער אייגענע זאָרג און
נישט געקאָמט צו ווערען ביי אַ שטי-
טעריי און בעשטראַפּט צו ווערען, און
ווען זיי ווערען בעשטראַפּט, געווערט
זייער פּראָגראַדירט אַ פאַר מינוט און זיי

זענען שוין ווידער פּרונקער, אַזוי דאָרף
עס זיין, אַזוי דאָרפּען זיך געווענע קי-
דער פּוהלען, ווען אַ קינד איז אומע-
טונ איז דאָס קינד נישט מיט אַלעמען.
קינדערשע מעשה'לעך זענען דאָן
אַלעמאָל נישט געשטוינען און נישט גע-
פּוהלען, דעם העלדען זענען: אויסגע-
פּוהלען.

דאָס איז געווען ניי, ווייל קיינמאָל

דער יוד הקדוש

דער יוד הקדוש.

אין פארשטאנד האט מען איהם גערופֿן: **פֿון דער יוד** - פֿארשטאנד דער יוד א חילוקי דעות:

יש - אומרים, טייל זאגן: פֿשוט, ווייל ער האט געהייסען יצחק יצחק בן מאטלע און דער רבי פֿון ליובאוו האט אויך געהייסען דעמאלטען נאמען, און עס איז נישט גלייך צו רופֿען דעם תלמיד ביים רבי'נס נאמען.

פֿונדערע זאגן, ווייל ער האט גע- האט אן זיך א ניצוק פֿון מרדכי היהודים נשמה.

עס איז שוין פֿארהען נאך א ים אומרים וואס דערפֿאלגן א גאנצע מעשה:

ער איז אַמאָל געגאנגען קיין ליובאוו מיט א קאמפאניע חסידים; געגאנגען ווען אַמאָליגע יאָהרען, צופֿוס, פֿולע ריגל געווען צו א צדיק, און אויסגעקומען דערפֿאלגטען א וואַלד, האט מען פֿערבלינדעט און נישט געקענט גע- זעהן דעם וועג. דערווייט איז אַמאָל קומען א פֿויער און א פֿעלץ דער פֿולע האט זיך אַפֿגעשטעלט דערשטעקען: ער איז געווען דער איינציגער, וואס איז צוגעבליבען צום פֿויער און פֿאר, האט אַמאָל שטארק געטראכט, האט אַמאָל געפֿרעגט אויף דעם ריכטיגן וועג. דער פֿויער האט איהם געזענטערט: און יונגעלייט מ'זעט אַפֿגעשטעלט בלאַנדעטען און זוכען.

ער איז שטארק נתפעל געוואָרען פֿון דעם ווערטער, האט אַמאָל א גוטע קוק געטון אין פֿנים און איז פֿול געוואָרען מיט חוה און התלהבות. ער האט שוין געוואלט שפּעס אויסשריייען מיט גרויס התפעלות, נאך דאס לשון איז אַמאָל כמעט ווי אַפֿגענומען געוואָרען אויף א וויילע, און באַהט - הרגע האט זיך דער פֿויער דערפֿונדענטערט צו אַמאָל א קלאַט געטון און פֿלייצע און געזאָגט: "יוד, אז דו ווירסט, דערפֿעהל קיי- נעם נישט!"

און ער האט איהם גענומען אַרויס- פֿאָהרען אויפֿ'ן וועג.

ר' גאנצע צייט זענען זיי געגאנגען צוזאמען. דער יוד האט איהם גע- פֿרעגט:

וואס איז מכם דער תבואה? הא- בען עפעס פֿרויסגעשטראכט פֿון דער ערד א סך קערפֿנדלעך? סאָפֿע א גע- רעכענענע? און ביים דרעסען - זענען עפעס א סך קערפֿנדלעך פֿרויסגעפֿאַל- לען?"

און דער פֿויער האט איהם גע- ענטפֿערט:

— נישקשה, א גערעכענענע דאס יאָהר; עס וועט זיין מיט גאט'ס הילף אמת זעמאל. משהל, נישט געוואָרט, יוד!"

ווען זיי זענען אַרויס פֿון וואַלד, האט דער פֿויער ווייטער אַמאָל א קלאַט גע- טון און דער פֿלייצע און געזאָגט:

נישט געוואָרט, יוד, אמת ווייזענ- משהל!"

און ער איז אַפֿגעקעגאנגען זיין וועג. דער פֿולע איז אפילו צוגעשטאָנען צום יוד אַפֿגעשטעלט, געפֿרעגט, געוואַלט

ער זאָגט זיך דערפֿאלגט דעם פֿלייג. ער האט זיך אַפֿער אַרויסגעדרעהט פֿון ווי. ווען זיי זענען אַפֿגעקומען קיין ליובאוו, האט דערפֿאלגט עס דעם זעהער, האט ער געשטייכלעט און געזאָגט:

— אז מ'איז נישט ווערט, זעהט מען און ער האט זיי מגלה געווען, אז דאס איז נישט געווען קיין פֿויער, נאך אליהו הנביא. ער האט זיי אויך גע- זאָגט אז דער יוד האט גערעדט מיט אליהו'ן וועגען דער גערעכענענע אין מצות און מעשים טובים, וועגען אַתערותא-דלעילא און אַתערותא-דלתתא, און אליהו האט איהם געזענטערט, אז עס איז א גערעכענענע געווען אויף ווע- מעל-מעהל, אויף קח-סולת...

און אליהו'ס נאמען איז אַמאָל גע- בליבען, און דעמאלט אן האט מען אַמאָל גערופֿען: דער יוד.

און וואס וואָלט מען זאָגען? — אלה ואלה דברי אלקים חיים, פֿלעג דרייט אומרים זענען אמת; איינס איז פֿער- בונדען מיטן צווייטען, איינס איז גע- קומען צוליב'ן צווייטען. שייך צו זא- גען - וועמען האט דאס נאך געקענט משהל פֿאַסטען דער נאָמען יוד הקדוש, ווען אַמאָל זי' וואס האט כל ימיו זיך געוואונדען צו לעבן ווען א פֿשט'ער אדם מישראל?

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

פון ישראל אַסמאן

האט זיך געמאכט אַליין צו זיין פֿאַר- טער מענטש אַמאָל-השלם, און פֿאַר- טערצוגעגעבן אַנדערע אונטער דעם פֿלעגל פֿון דער שליוה. און ווייל ער האט געטון דעם מעשים פֿון אברהם אבינו, דערפֿער האט מען אַמאָל גערופֿען: דער יוד.

אין דער וועלט געווען דעם יוד'ס א חבֿר. ווען דער יוד זיידע האט דער- הערט, אז דער יוד איז נתפֿרסם גע- וואָרען אויף דער וועלט און האט אַמאָל געוואָלט צו פֿאַהרען, האט ער מורא געהאט, טאָמער וועט ער געהעסן זיך גענוגען מיט שמות הקדושים. דער יוד, דעם איז דעמאלט פֿאַרמאָגנדיג גליל- אפֿריכטען, האט ער זיך געטראַכט; אַמאָל וועל געהן זעהן און צוקוקען צו זיין ג'הירונג. איז ער געקומען קיין פֿשט- כע צוגעטון ווען א פֿאַסטער אַפֿאַר- דעם יוד'ס הויז איז געווען געפֿאַר- טעט יונג און פֿלעט, פֿון כל תפֿיחות ישראל איז מען געקומען. יעדער איז

נער מיט זיין צעוועהטעגס האַרץ, און אַפֿגעוואָרטעט טעג און וואָכען ביז מ'האט געקענט אַנקומען. דער יוד הקדוש איז זיך געווען פֿאַרשלאָסען און זיין פֿל- קערל ביי א קליין טישלע. ווען דער שפּאַלער זיידע איז אַפֿגעקומען, האט ער זיך דורכגעבראַכען א וועג און איז גלייך צו און אַפֿגעקלאַפֿט און דער סדר. דער גבאי האט עס דערזעהן און האט אַמאָל געוואָלט אַרויסוואַרפֿען פֿאַר דער חוצוה. האט דער שפּאַלער זיידע אַפֿ- שריי געטון ווי א ליב:

— יעקב יצחק, ברודער, עפען דעם סדר, ווען גיט צוריק און זי איין! דער גבאי איז געבליבען א פֿער- צימערער.

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

דער יוד הקדוש האט דערקענט דאס קול און האט געזאָגט צום משמ: — געשווינד עפען דעם סדר, וואָרעם ער קען דאָרט מאַכען פֿון אַמאָל א גל של עצמות!

דער שפּאַלער זיידע איז אַפֿרינגעקו- מען און האט געזאָגט, אז אַמאָל חדר איז מעהר נישט פֿאַרהען ווען א שטוהל און דאָס טישלע. האט ער זיך פֿעסער א- רומגעקוקט און דערזעהן, אז דאָס טי- שעל האט א שפּאַלעך. און איז צוגע- נאָגען און האט געזעענט דעם שו- פֿער און געזעהן, אז קיין קמיות ווע- נען און איהם נישטאָ. האט ער גע- פֿרעגט:

— אויב אַזוי, יעקב יצחק ברודער, וואָס זאָגסטו פֿאַרשלאָסען און דער גאנ- צער פֿולעל געפֿאַרעט זיך?

האט אַמאָל דער יוד געענטפֿערט: — שו, איך וועל זיך דערפֿעהלען אַפֿי, ווי עס איז צוגעקומען דערצו:

אין גאנצן פֿאַרשלאָסען און וועג און מיר איז אויסגעקומען שבת איי- בושטעהן און אַמאָלסניא. אַמאָל האט גע- נעסען אין געטרונקען, ווען מיין שטיי- גער איז - דו ווירסט דאָך, אז אַמאָל א חלוש און מוז אַפֿטונג געבען אויף זיך און מקיים זיין דעם, וואָס אַמאָל אַת נמשותיכם. נאָך שבת האט אַמאָל געוואָלט געפֿאַהרען דעם פֿעל-אכטניא און ער האט נישט געוואָלט געהען קיין געלל. ווען אַמאָל האט איהם גע- פֿרעגט: פֿאַרוואָס? האט ער מיר גע- ענטפֿערט. אז ער האט זיך צוגעקוקט צו מיין הנהגה און ער איז א מבין אויף אַפֿטונג זאָלען.

און ער האט בשום אופן נישט גע- וואָלט געהען קיין געלל.

האט אַמאָל אַמאָל געפֿרעגט: מיט וואָס קען אַמאָל דאָך אַפֿ דינען? אַמאָל האט קיינמאל נישט גע-

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

דער שפּאַלער זיידע.

און פֿאַרוואָס עפעס זיידע? — ווייץ ער האט געוואונדען אן אַפֿאַר- וואו עס זענען קיין מענטשן נישט גע- ווען, נייערס ריקים ופֿאחזים. און ער

נימען עפעס, אַפֿי וועמען נישט איז אומיוסט!

האט ער מיר געענטפֿערט: "וואָס זאָגסטו א גוטער אורח? - ער בעשט דעם פֿעל-הגית!"

האט אַמאָל איהם געזענט און זיין גאנץ הויזגעזינט, אַפֿגעזענענט זיך און אַפֿגעזענענט זיך אויף מיין פֿוהר!"

פֿאַרזאָגט האט אַמאָל דערפֿער א קול: "אוי, רבינו, ווייט מוהל, קומט אַפֿריין, אַמאָל האט זיך נישט געזענענט מיט אונזער טאָכטער!"

האט עס מיך זעהר פֿערדראָסען און אַמאָל האט געענטפֿערט:

נו, איז איינער טאָכטער קראַנק אַרויס- צוקומען זיך געזענענט מיט מיר, און נישט מיך אַפֿגעשלאָסען פֿון וואָסען זאָל זי אַרויסקומען צו דער הויז?"

אין האט געזענט געוואונדען, אז זי ליגט שוין, נישט פֿאַר קיין יוד געדאָלט, פֿלעך יאָהר צו בעס און קען זיך נישט ריפֿערען!

און פֿאַרזאָגט איז זי אַפֿגעשטאָנען און איז אַפֿרינגעגאנגען צו מיין הויז. גלייך איז געוואָרען א רעס, און מ'האט מיך געמאכט פֿאַר א פֿעל-מולח, אַפֿגעקענעט מיך: זיי א רבי!

אָפֿגעקענעט קיין יודען קען אַמאָל נישט, און האט דערפֿער נישט קיין טאָג און קיין גאָט. מ'דאָרט מיך נישט טון קיין זאך; די וועלט האט זיך אַפֿגעזענט אויף מיר.

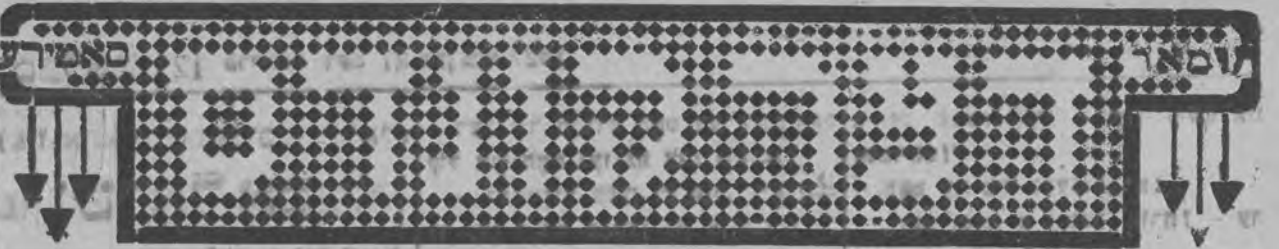
האט אַמאָל געפֿרעגט זיך פֿערשליסען, אַמאָל זאָל זיך קענען אַפֿוואַרען אַפֿטעל, לאָזט מען מיר דאָס אויך נישט!

וואָס זאָל איך טון, ברודער פֿאַר- צינער?

דער שפּאַלער זיידע האט אַפֿטעל- הערט און זיידע אַפֿגען אַפֿטעל- לויכטען און ער האט געענטפֿערט:

— אויב אַזוי, דאָרף מען זיך איי- נע

גראף הארי.

לינדבערג.

לינדבערג, לינדבערג, ביזט א ברודער
לינדבערג, ביזט א גרויסער כוואט,
דו ביזט ווערט צו שטעהן ביים רודער,
כאמט דו ביזט קיין דיפלאמאט...

אניאנסאל.

הער זילבערשטיין, א גאלטענער
סוחר, האט אין א שעהנעם פרייהאוס
גען צעמערקט, אז זיינע ביידע שטנים
האבען אויסגעקלעבט גרויסע פלעקע
סען. איבערן געשעס פון דער לינקער
זייט איז ארויסגעהאנגען א גרויסע
אויפערשט: "אויסערקוף", און פון
דער רעכטער זייט: "זילבער ל קוויטאציע
זענען דו פרייזן רעזוצירט".

בלאנרע און שווארצע.

אין א מענער-געזעלשאפט האט מען
געשמועסט, צי האט די האר-פארע פון
א פרוי א שייכות מיט אנהער כערק-
סער, מאכטע האבען געהויפט, אז
שווארצע פרויען האבען א מעסערען
כארקסער, ווי בלאנרע.
א נעבענזענער האט זיך אויסגע-
הויבען פון זיין פלעץ און האט גע-
זאגט:
"פרענט מיר, מיין פרוי איז שוין
געווען שווארץ, בלאנרע, שטענן - און
זאגן געבליבען דו אייגענע."

איין פראמעז
פון ליבע און האס

(רעמאנ.)

דער אויספארשונגס ריכטער האט זיך
געקוקט צו לויפן, ווי ער האלט דאס טיכל, און א פרעג גע-
טון:
- נעמט אנהער זיכער, אז דאס טיכל איז אייערע?
- איך האב צוויי טיך געזעכט, וואו דאס... איינגעקענט, טוט
א קוק, דאס האט איהר די אותיות S. L. - סאמועל לוייער...
דאס האט מיין פרוי אליין אויסגעהאפטען מיט ריימען באוועלט...
אין...
דאס ווארט איז איהם געבליבען שטעקען אין גארנעל
אונטער דעם קאלטען אייזגעשטענען פליק פון דעם ריכטער.
דער פאליציי-קאמיסאר האט איהם צופיל אויך פאדגע-א-
געקוקט.
- נו, טא איז וואס? וועגען וואס האנדעלט זיך דא מיין
געטליך? - האט ער א געאנדרהיגטער געשטעמלט - וואס
קוקט אנהער זיך אזוי צו צו מיר, וואו צו א וועלדע געשטעמלט?
עס איז געווארען זעהר שטיל.
יהודית און קורט זענען צוגעקומען געהיטער, פאראויס-
געהלענדע, אז איבער לויפן לוייער א סכנה...
אבער און וואס די סכנה געשטעהט, דאס האבען זיי
נישט געוואוסט. אויך זיי האבען זיך נישט אנגעשטויסען וועגען
וואס עס האנדעלט זיך.
וואס שייך קארל דרייזש, דעם בעל דבר גוטא, איז ער
געוועסען מיט צוגעמאכטע אויגן, כדי קיינער וואל נישט האבען

פערערדיגע געדאנקען.

היינט איז דער קבר פון ליבע,
דו פרוי - א מנה.
דאס לעבען איז א שלעכטע גע-
וואינהייט, פון וועלכער עס איז שווער
זיך אפצוגעוואינען...
פארוואס געפינט מען אין דעם קליינע
שטעט מערער מענטשען-ליבע, וואו אין
א גרויסע ווייל אין א גרויסער שטאט
קומט אפאל אויס ליבע צו האבען א
פערערדיגע געדאנקען.

ער בעקלאנט זיך, נעבעך.

- מען שמועסט, אז דער יצר הרע
קלאנט זיך נעבעך, אזוי וויין פרנסה:
ער איז היינט ארבייטסלאז.
- היינט!
- פראסט-פראסט. וואו ער קומט נאך
עמיצען פארזילענען אנהער, ענט-
פערט איהם יענער: שוין לאנג אונט-
סוף!
אז ער שלאפט, פילט ער נישט...
יוד (צו א כוח): פארוואס הויפט
איר איך אויך יעדען טאג אזוי שפעט?
סוחר: איך מוז וויסן, פארטאג, אז
איך בין א קעזן און אז איך וועל
געוואיר ווערן ערף צווייגער, אז איך
בין א קעזן, וועל איך פארשטענדיג?

זיין משפחה.

אָרעמאן: איך בעט איך שטענדיק
מיר א זעקס, כדי איך זאל קענען קו-
מען צו מיין משפחה.
פאלעבעס: וואו איז דען אייער
משפחה?
אָרעמאן: איך קענא.

ווער מלעד.

דער מענטש, וואס וואלט לייכטע פאר-
בייט, נישט זייער פיל צו בעט.
דו פערער איז דער געמעהרליכסטער
וואס מען איז דער וועלט, ווייל מיט אנהער
קען מען מאכען פאר טויזענטער מיין
לען ווייט.
דער אמת איז זעהר שווער, דער-
גער האט ער גאנץ וועגן טרענען.
שענק וואס דין געלט, אבער פאר
עס נישט; בתוהות שטאט נאך אום
דאנקבארקייט, געבארגט געלט שטעט
שוואכט.
דו גרעסטע קונסט פון א דאקטאר
איז דו, ווען ער מאכט, אז דער קראנק
קער זאל איהם נישט דארפן האבען.
אלטע ליבע ראט געשט, זאגט אג'ו
אלט שפריכטווארט, אבער נאך ווען זי
איז גוט פערנאך דעם.
קענען א שוואכען אפגעשט און אנהער-
קייט דער בעסטער מיטעל.
מיר טארלען אין דעם צווייטען
נאך דו פערער, וואס ברענגען אונז
קיין נוצען.
עס איז מערקווארדיג, אז דער טראג-
וואי לויפט שנעל דאן, ווען מען וויל
אויף אנהער ארויספארנגען.
דער מענטש וואס האט פאר פאר
ליכט, שרעקט זיך פאר זיין אייגענעם
שטעלען.
דו לייכטע זאל פאר א נאך איז צו
ווייזן וואו גארנישט ער איז.
קיין לייכער ברענגט נישט אזוי שטארק
ווי דו גיינדיקייט פון א פארוועגסמער.
דער צונג איז געפעהרליכער פון דו
גרעסטער הארמאטען אין דער וועלט.
דער געמעהרליכסטער ליבע איז
דער, וואס זעהט אויס וואו אנהער.
נישט דו גרויסע פערערנסטען מא-
לען רייך, נאך דו קליינע אויסגאבען.

אמאל איז היינט

אמאל האט מען געזאגט, א פארנעם
שפילער, היינט זאגט מען, א שוויש-
לער.

עס ווענדט זיך.

מער: א סך מענער וועלען זיך
מהלען אימליקליך, ווען איך וועל
חתונה האבען.
סערע: דאס וועט זיך, נאמירליך,
ווענדען אן דעם, היינטלעך דו וועסט
חתונה האבען.

פילע בעדייטען, איך קען דערנעבער נישט דערלויבען, אז מ'זאל
מאכערען מיט פראגען און סברות און אנשטענדענען מענטשען,
וואו דעם פאטער פון מיין טאטע, עס איז לחלוטין אויסגעשלאג-
ספן, עמגען זאל איינגעלען דער געדאנק, אז דער הער לויפט
האט דער'הרג'עט און געוויינט מיין פאטער... איך בעט איך
זעהר אויסהערען צו שטעלען איהם היימער ברענגען, און דער-
לויבען איהם צוועקגעווען פונדאנאן, דער מיין קשיות וואס
איהר, ה' ריכטער שטעלט איהם, דאס איז א בלוטיגע בעלי-
דינגע, און צוליב אנהערונג לעבליכע פיינגונג פון א
מענטשען, וואס אונז קען מען איהם פון דער בעסטער זייט.

- איך דאנק דיר, קורט, פאר דיין אונגעמאכטע זיך מיין
קרנודען - האט זיך לויפט אפגעוועפן - אבער דאס קען דאך
נאך נישט געשעהן, מ'זאל מיר געשולדיגען... געוואונג זיך דער
הער ריכטער האט זיך אוראיי נאך שלעכט אויסגעדרוקט...

- דאס וואס איך האב דא ערקלעהרט - האט זיך דער
ריכטער ווידער געווענדעט צו לויפן - עס דאס פליק איז דער
פועל יוצא פון מיין איבערזייגונג, פערפאלען - אזוי זאגט
צו יא אלע סטנים, וואס איך האב דא אויסגעוואנען און איך
פערלאנג פאר, אז מ'זאל דא מיר פליק לאנגען און ריכטען אויף-
קלעהרען; אויב עמגען קען עס נישט וואו געהערט פון, דער-
וואס ער מילא אן מיר דעם פערדאכט; און פון חשד פון
זעלערייט איז זעהר נישט ווייט...

- חושד זיין דעם הער לויפן, דאס איז דאך א נאך-
סענס? - האט קורט היינט אויסגערופען!

- איך וועל איך אבער בעסטען, יונגעמאן, אנהער וואלט
מיר נישט שטערען ווייטער צו פאררען דו אויספארשונג.

דער יונגער צוועקטאל האט זיך פערניגט אויף דער קע-
טענדיגער סאדערונג סאג' ריכטער, און איז צוועק און צו-
פאר, וואו זיין מיטער פאטער איז געווען.

(א פאר מוזעצונג קומט.)

דו געלט ענהיים צו בעמערקען דו היינאנטשע שפחה, וואס זי
דו אויבען וויינען איהם אפגעשפילט
- דאס טיכל - האט דער אויספארשונגס-ריכטער פארויס-
גערעט הויך - עס האט טיכלע איז געווען ארוםגעוואקסען
ארום דער איינערער שטאט, ווען מיר האבען זי געוואנען לעס
דעם דער'הרג'עט... דאס בלוט, וואס אנהער זעהט אויף אנהער
פערטריקענט איז דעם דער'הרג'עט בלוט, דער'הרג'עט האט
מען איהם מיט אטא דו כלי, ווי אזוי, א שטייגער, וועט אנהער
אונז געבען צו פארשטעהן קומט אנהער אייער נאך-טיכלע - און
דעם צאמער, וואו דער פאדער איז פארגעקומען - און וואו קומט
עס, דערקלעהרט אונז, וואס מיט'ן טיכלע איז געווען ארוםגעווא-
קעלט דו איינערער שטאט?

- איך ווייס נישט - האט לויפט א צווייטער אויס-
געשטאממעלט - איך ווייס שוין גארנישט...
- איך בעט צו ענטפערן!

- אבער איך ווייס דאך נישט פון וואס צו זאגען... דאס
טיכלע האב איך פארלירען... איך האב עס בעמערקט... אבער-
וואו פערלירען - פארענט מיר גארטן ס'קען געמאלט זיין, אז
טאקי דא... געווייט דא, ווען איך בין דעם לעצטען מאל געווען
ציי עמיל... גאט מיינער, אנהער מיינט דאך נישט, עס וואלדעלע,
אז איך בין א נגב און א רובחאן...

- איך פאדער איך אויף, אנהער וואלט אונז פליק אויף
קלעהרען און קלאהר!

איך קען איך מער גארנישט זאגען!
יהונתן מיט קורטען האבען, האלטענדיג זיך פאר די הענד
זיך דערנעבעמערט צאם אויספארשונגס-ריכטער.
ביידע זענען זיי געווען שטארק גערניגט.

- הער ריכטער - האט זיך אפגעוואנען דער יונגער צו-
ווענטאל - איך בין דער וואו פון דער דער'הרג'עטען, איך האב
פארגעשטערט מיין פאטער... מיין מיינונג דאך אלעס פאר איך

HEMOROJDY!

Czopki Hemorojdalne Gaseckiego

(מנטן העהנרעל) בעזייטגעבן וועהטאָ, ברענינג,
 זייטגעבט, פֿורקלענערן געשוואַרען.
 פֿאַרמאכט דורך דאָטאָר גאַסעקאָ

איז די אפטייטעל

ה'נפישגע און מארגענדיגער
נאכט-דיזשורען.

גזעלשטאםליכע אַפּטילונג ביים מאָני-
סטראָם איז געווען פּערטראַנסען דורך
רעמאָנען יחיאַל יצחק בערמאַן. אַ ליבער
גאָס איז געווען דער העברעאישער
דיכטער טשענאָוויטש.

(-) נעכטען איז אין, העלענענעקע
 אונטערקומען א זעלענע פיערונג, א
 יצונג, וועלכע הערט נאך נישט ווי
 הערניג אפגעשטעמט דורך דער יודי-
 נר בעפעלקערונג אין לעדו.

ס'איז בעלענט געווארען א חניפלע-
ליין צו דעם נייעם בנין, א האלדן
ה, וואו ס'וועלען קענען בעקומען א
קולם מנוחה 100 יחמים און אריינ-
געדער אין אינסטרוקטאן און פערמער-
לע, העלענדיג, לויטן פרייעס
אויספירונג פון איינז. לעבנסציי-
ס'איז געווען פא אונטערוועג, אז די
פערזענלעכע צווייטע א גרויסע וועל-
טערן דעם רעכענען און געדער שטע-
נא און דער וועל געווען סקיי א
טעקסט-דייטער.

אין דער פאיערונג פאנען ספעציעל
קומען: דער פארווענדער פון פער
נד פאר יתמים-פערזאנלעכע סענא-
ר שערעשעוויסקי, דעם פערזאנלעכע
ר דירעקטאר פון דער קינדער-אג-
לוגע ביים דושינסקי, ה' ניישאפט,
ח'ק דעם זענען אנהענגער געווען
לעבנדיגע פון פערשידענע אינסטי-
טוצע ווי: ציאוניסטישער קאמיטעט,
ישע קהלה, סוף-פארליין, ברוכבא-
גראווע און קארפאראציע, ספא-
אסאר ברויער, דעם מינצבערג, די

נאכדעם ווי ה' רומקאזוסקי כאטש
גראמט ריזידעלע מיט די קידער אויפ'ן
הויף, לעהנען זיך די געסט אונטער
דאס הארץ מיט גלייכצייטיגן וועל-
כעם וואס דערלאנגט דורך די סימ-
פאטישע דאמען-סערניס פון העלדנ-
בעק.

די פיערונג האט געמאכט א גרוי-
סען רושם אויף אלע גאנצענדע און
עווגערס אויף די ווארשעווער געסט.

נאָר פֿעכומעז נאָר נשכשה'דינ געשלאגען...

בנוצרות אפוקליפס, האם ער האט מיט
יך געהאט, אין אז ער האט געמאכט
א געזונדער, האט זיך דער פרייזער
אקוויזיט און איהם געווארפן מיט
א פויסטען, גוט אפגעשלאגן און
סוף - אפגעשטען דאס פאקט.
דער ארימער בחור האט דעם ענין
אפגעגעבן אין געריכט, און דאס
ענדליכע האט אקוויזיטן אפגעקענט
אן שולדיג און איהם פערמישט צו
אפאלקן 20 קלענע שטעט און די
גריכטע קאסטען.

מ'צוהה סתם ארויס מיט א פאך מור-
קענא קלעם, אזוי בל אחר יד...
אט האט דאס לעדער פרידענס-
ערייכט עהערנעכטען בעטרעכט אזא
פראצעס:
צום אריינער וור לעקזשיביקי (פול-
שטע 10) איז אריינגעקומען אנארי-
מער בחור, נעבעך א פב-ה, גריאל
מאהאריער היסט שר, אין זיך גע-
ייסען אפגעשערען.
מינו לבינו איז דעם בחור געלם

(-) און מ'קומט אריין אין א פארווערס
מאן, ביזנעס, קינעמאטאגראפן, נישט זיכער:
ספענס קען מען דאך באשעפטיגן א שטימע
דער בריטשווע, צווייטענס קען מען
לייבן וויצן אביאנצויאיימער און
ספענס קען מען אפמאל אזוי לאנג
לעבן אויף דער קאלעקציע, אז
א דערווייל אנהענגען א גרויסע
דאס און דערנאך איז שוין נישט
אפצושטערן...
א טרעפט אפער אפמאל אויך, אז

אמיליו זיך נישט אפהאלטען פון דע-הערען א טעקסטיל-שמרייפ.

ידועסטער אין וועגן דעם לעקאט
 און בארמשינסק'ס פאבריק.
 קיין ענגלישע בערלינער וועגן
 שטאנענדיגן בעהרען, ס'האט אבער
 יעדענע וואס די מיינונג, אז די
 רייכער שטאט נישט אפטרעטן אין
 דער פאבריק וועגן, ענגלישע שטאט
 און אפילו ס'זאל קומען צו א מעקס-
 דעסטער.

אין משך פון נעכטיגן טאג זענען
ארגומענטן בעראטונגען אין די קלע-
נען מעראיינען און אין פראנצאז ווע-
לן דעם קאנפליקט אין דער מעקסימל-

(-) אין צוואסעלעוואנג מיט דעם
שטאטענעם קאנפליקט אין דער
זאך סאקסיל. אינדוסטריע העבן
ע. ענגלשען שט' (6 טעג ארבייט),
א דער ארבייטס אינספאקטאר וואס
ישט היינט רופען קאנפליקטען
די מאַטעריעלע און די אַרבייטער-
אינען און אינדוסטריעלער.
אפגעטען וועט דער אַרבייטס אינס-

בעהאלטען פון האמארניא.

בצערמאכט דעם פראצעס געבוען דעם
לעדנער אינדיסטריעלער ישיעהו משה
ליבערמאן, וועלכער איז געווען באשול-
דיגט אין בעהאלטען צוליב שטוב ווא-
כען, ווען דער קאמארוניק איז געקומען
מאכען א איינשטעל פאר נישט-פע-
צאלטע שוויצערען.

א. יצחק ערמל

פערלזירען-געזאנזען.
דער 18 יעהריגער יעקב פרידמאן,
נישט ביים קלארען פערשטאנד, איז
מיט 4 טעג צוריק ארויס געווען פון
פערנאס (קאנסטאנטינע 68) און
זיך נאך אלס נישט צוריקגעקערט.
זינט ס'הייבט ער אונטערגעקעמפ
מארגאקע, העלע הויזען, א העלע
שול, ווער עס ווילט שטענען איהם, הערט
עבעטען מיטטילען די שלעכטע.

פון אהציאָנס קאָמיטעס.

דעם קימנדיגנן מ'קאנטאן אין אונזער
ארדנאט אין די ציוניסטישע ארגאני-
זאציע אין אייגענעם לעקטור פאר חברים-
פערזאנלעכע, אויף וועלכער דער מיט-
גליד פון קאנפערעס קאמיטעט, דאס "ד"ר
אדאמאטלעט, וועט אנטפערן אבעריכט
פון דער סעסיע פון ציוניסטישען א.ק.
וועט אזו לעצטענס פארעקומען אין
קאנפערעס. נאך דעם בעריכט וועלען פאר-
מיטען ווייט.

אױף 3 און 2 יאָהר שווערע מורמע.

ווייניג פון דער סאמליע ברוינער.
דאנק דעם, וועט שטענדיג מענטשן הא-
בן געמאכט א געוואלט, האבען זיך
באנוצט דערשטאקען און ענט-
פערט.

(א) דאָס לאָדזער קרייז געריכט האָט
געטראָפֿענע דעם פּראָצעס גענען די גאָנ-
צע: מקלעטל ספּאָוואָנסקי, בראָני-
צער ווייזשעטשאַק און זיין ווייב אי-
גאָל ווייזשעטשאַק, וועלכע זענען גע-
ווען געשווערענע אין מאַכענע אַ רויב-
טאָג מיט געוועזענע אַין הענד.

דאס געריכט האט פער'מאנע: סקווא-
בסקין אויף 3 יאהר שווערע טורמע
ווייניגסטאקן - אויף 2 יאהר
ערע טורמע. גיידע אויך צו פער-
צו די רעכט. אירנאז ווייניגסטאקן
בערייט צו ווארען.

פערברענש געמארעט א 5 יארה'יג הינד.

א' זענען פערברענט געווארען עטלי-
סע אדאלטעס, תבואה - שיפרן און
אין הייזער. פון הינטער די מורבות
ט מען שטערט ארויסגעלעבט א
ברענטען דעם 5 יעהריגען זון פון
א לאנדווירט אנטפני טעשעלעך.
דער שווערן הארט געשאט אויף א
בא: מיליאן זאלטעס.

(-) צוהרנעכטען איז אין דערף וואָס קוויטשטאָפּאָר, הינטער פּיעטריקאָוו יטנצערקען אַ שרטה, וועלכע האָט פּערשורט מיט אַנאָנעהיער עלקייט, דאָס פּיער האָט געבושענעט אַנאָנע נאָכט אין ערשט אינדערפריה איז לוינען צו פּערלעשען די שרטה.

גאסטראלען פון דעם בערלינער ארטסטאט, ליבעלינג פון לאדער שטובליקס

פארלאנגטן. דאס איז נאכדעם
אויסגעצאלט. פאר אים זעהט

שבת, ד. 28-טן 3.30 נאָלמ. צו ביליגע פרייען פון 80 גר. גיז 2.50
דער רבי'ס דער רבי'ס דער רבי'ס דער רבי'ס דער רבי'ס דער רבי'ס
אין 3 קא. מיט געזונט און טעג פון גאנצערג. הויפט ראָלען: משה-
פאליאראד: מאסעל-ראַבינאָוויטש: פאטאָנעס-באַרלינאָוויטש

אין 3 קאטען פון פרימאן, סטוק פון פריז סאנדלעך, הויפט-מאטעריאל: לאנדס מארקט-
וויזש—פארבראטן. אונזער—פארבראטן.

[illegible]

גאנץ פאר שרייט אין איין סוף:
דאס בעסטע פון נוסעו איז נור
"POTOKOL"
קאהאם-פעט
מיט דעם הכשר פון בענדנער רב
חנוך צבי הכהן לעווין אב"ד דפה.

ההסתדרות הציונית
ההסתדרות הציונית (צנענינה 4). יריצה הסודר העברי
הידוע, מזכיר הועד הלאומי בא"י
מר ש. משרנוביץ (ספוג)
"תחת שמי ארצנו"
הכניסה תנ"כ.

די לוי פוהיים שלמה פרידלנד
לוי פרידלנד, 28/5, בשבת, כ"ז אייר, בשעה 5 אחה"צ, באולם ההסתדרות הציונית (צנענינה 4). יריצה הסודר העברי הידוע, מזכיר הועד הלאומי בא"י.
מר ש. משרנוביץ (ספוג)
"תחת שמי ארצנו"
הכניסה תנ"כ.

צוגאב - פאבאר
פאר דער לאדער סטא
רעסאנע.
היינט און מארגען וועט אויף פליגערקע
ווער 187 אין לעקאל פון ט.ק.ע. שפיר
קומען א צוגאב-פאבאר סטאר די אלע
פון דער לאדער סטארסטאנע, וועלכע
האבען זיך נישט געטעלט צום צו
שטימען סטארמין.

די העברעאישע שולע אויפ'ן נאמען פון
שלוש-פלייכל גיט די קינדער א פילע
נאציאנאלע ערציהונג, שטייט זי
קיינמאל דעם היינטיגען אפצייכונג!

היינט
אפצייכען-שאנע למוכח דער
שלוש-פלייכל-שולע.
היינט ווערט פערקויפט אויף די גא-
סל פון איינער שטערם דער אפצייכ-
נאנג למוכח דער העברעאישער שולע.
מענטש-שולע אויפ'ן נאמען פון שלום-
פלייכל.

ש. משרנוביץ
העברעאישע פארלעזונג.
מארגען, שבת, 5 און זינגער נ.מ. וועט
אין לעקאל פון דער ציוניסטער אר-
גאנצונאמע (צנענינה 4) דער אפ-
זעהנער העברעאישער שרייבסטעלער
און סקריפטאר פון ועד הלאומי אין
ארץ-ישראל, ה' ש. משרנוביץ (ספוג)
האלטען א פארלעזונג א.ד.ס. תחת
שמי ארצנו.
דער אריינגאנג איז פריי.

מעלדונגען
פולע אמוני ישראל לעדו
834 וועכענליכע 68/70
וועכענליכע 29. (מא) פונקטליך 8
וועכענליכע פאר א גרויסע-פערוואנדלונג
פון א יונגער-מקצוע ביז פאר, וועט ערענען
רעסערענע ווענען די צילען און אויפגאבען
פון דער יונגער-מקצוע די ח"ה פרינס י. צע-
דערבוים, ד. באמאן, מ. וועלכערקער א.א.

קויפט דעם היינטיגען
אפצייכונג!
שטעט דאס העברעאישע שול-ווענען.

**ביי סאפשמערצן, קאפ-
שטינדעל**
גרויס אין די ארצות, שלעגלע-
קייט, שלעכטע און גערייכטע שטימונג
וואס די שטימונג-סער פון
Franciszek Józef
צוריקטען פון דאקטוירים אין הייל-
געשטאלטען פאר מאנען, און דאס-
קראנקהייטען בעסאנען, אז דאס ביטער-
וואסער פון
Franciszek Józef
איז א גאנץ פארצינדליך און גאטליך
אפצייכען-סיעל.

Trudny wybór

ma każda gospodyni przy zakupie różnych artykułów.

Tylko przy mydle decyzja jest łatwa.

Bo choć wiele jest jego gatunków, to jednak przezorna gospodyni zawsze żąda

mydła JELEŃ-SCHICHT.

Mydło JELEŃ-SCHICHT dzięki swej nie-
zrównanej dobroci zdobyło zaufanie najszer-
szych warstw społeczeństwa.

Żądajcie tylko mydła JELEŃ-SCHICHT
i zwracajcie uwagę na znak ochronny:

„Skaczący jelen”.

שטרייך ביי די ווינאנע-לוי-וועבער
דייערס ווייטער

נעמען איז פארגעקומען א גרויסע
פערוואנדלונג אין לוי-וועבער-מייסטע-
פראין פון די שטרייכענדע-לוי-ווע-
בער. עס איז אפגעווענדען-ווערען א
צערקסט פון גאנץ פון שטרייך ביי די
ווינאנע-לוי-וועבער.

**יודישע האנדל-ווערדער פראטעסט-
רעו געגען צוואנג-וונטאנ-רוה.**

נעמען איז אנטערן פארויף פון
לעוויטא. א יאנע אין צענטראלע האנד-
ווערקער-פערבאנד (פאליטישע-4) פאר-
געקומען א מאסען-פערוואנדלונג פון די
יודישע האנדל-ווערקער, אויף וועלכער
ס'איז בעהאנדעלט געווארען די פראגע
וועגען צוואנג-וונטאנ-רוה. די ח"ה
לעוויטא יאנע און דאס צימערמאן-ה-
בען אנגעוויזען אויף דער נויטיקייט
אריינצוהערן-געברענגען אין וונטאנ-
רוה, וואס וועל פערלייכערען די שווע-
רע וויקונג פונעם נעווען. א גאנצע רייה
רעדער האבען זיך בעקלאנגט אויף
דעם געזעץ, איינע רעדער האבען
אנגעוויזען, אז פארט ביי די יודישע

קורעדיט
צווייטע און צווייטע
פערזענלעכע און צווייטע
האנדלונג פון די ג. קורעדיט

J. FIJAŁKO

ב'קויה
פרידאנטען, ביזשומערע
און לאמבארד - מוויטע
אז צאהל די פולע דערס

SZKOŁA
I. KACENELSONA
28 Cegielniana 28
טעלעפאן 51-79
איינשרייבונגען פון שילער און שילערס און אלע פארגערייכטונגען
אפטיילונגען וואו אויך אין די העכערע קלאסען טאג-טעגליך פון 10
ביז 1 פארמ. און פון 4 ביז 6 נאכמ. די עקאמענט: דעם 29. און 30. מאי.
די דירעקציע.

Gimnazjum Żeńskie Józefa ABA
w Łodzi, Zielona 8, tel. 22-12.
איינשרייבונגען פון קלאסען פון A ביז VI איינשליסליך
האבען זיך שוין אפגעוויזען
וויסנשאפטלעכע און שילערס פון שילערס נעהמט אן דער
עקאמענט פון נאכמ. פון 9 ביז 1 נאכמ.אב.
Dyrektor (-) J. AB.

איבעראשענדע נייעס!
פאר דער לאדער בעסעלער-צוג צוליב קאנקורענץ-פרייער
ווערען אנגענומען צו פאסענדיגע און איבעראשענדע
פון אלע ארט מענער-ראממען און
הינדער-הייטען לויט די נייטעס
מאדעלען. די עלטסטע היטען ווערען
איבערגעקויפט אויף גענצליך 1.90.
נעמען די ארעם:
א. ווייס, יערוואלימסקא 4
(לויט וואלדארסקא און פראנצישקעווער).
בעס. פון 6 ו.ל. אן בעקומט איהר אלע ארט נישט הויטען.

פער-לאג, מסורה לאדו
צו דער 15 יעהויבער יאהרצייט פונעם בעהאנדעלען האבן און
גרויסע שטארקע פאליטישע ווערענעם הרב הנאון ר' אליהו
חיים מייטל זצ"ל איז ערשיינען
זכרונות פון לאדער רב
וואו עס ווערט געשילדערט וועט מענטש און מסורה נפש צו רב-
מעינען דאס ווערענעם און פערשטענען צושטען ביי די צאנזער
רעגירונג דערגעסער דאס בלומען יאהר 1905
ענפאלט 300 ווייטע מיט א גאנצעם בילד.
פריי 6 ו.ל. איז פראכט-באנד 6.75
פאר די לעזער פון, נישט פאלקסמאס, וועלכע וועלען צושטע-
לען דעם אפאנס פריי נאך 4 ו.ל. צו בעקומען ביי
A. M. Gubsztajn, Łódź, Wschodnia 54.

Gaz w Kuchni
to wygodą, czys-
tość, higiena.
Kuchnie gazowe
najnowszych typów
poleca
SKŁEP GAZOWY MIEJSKIEJ
ul. Piotrkowska № 40.
Warunki b. dogodne
Spłaty
w ratach miesięcznych

י"ז=אכצ"ע פון מעטאר=ארב"טער

וועטען קומט פאר אין אינווער שטאָם
 אין לעקטל פון דער ציניסטישער ער-
 וויסנשאַפֿט (ענצעלינגע 4) אַ קאָנפֿע-
 ווען פון פערטערעפער פון די ציוניס-
 יצע אידנות אין לעדווער רייזן.
 אין גאָמען פון פאנאָרעל-קאָמיטעט
 אין דער ציניסטישער ערגענצונגע אין
 יילען, וועט זיך אין דער קאָנפֿערענץ
 וועלינגען דער מיטגליד פון צ. ק.
 וועקאָר פון "הצמירה", יאָפֿה העסט-
 יד, אַ סאָג אידלונג פון דער סאָנע-
 רע פֿאַר אַרבעט פֿאַר אַרבעט.

צו די שבת'דיגע פארשטעלונג
וועט זיך אויך געמונען אין טעאטער
י בצורהמסע יידישע קריסטקעס
מפריקא פרוי זינא גאלדשטיין, וועל
ע וועט זיך וועלן מיט איהע פער
הרער פון צווישען דעם לעדער
ישיב סטאטער-אבליקום.

ציציליטס פאר אויסרען, גאז, האלד
און לינגערק פונקטרייטען.
ניכטאנאמיאליסקא פ פילעמא
קראפטליך פון 12 פאר 2 און 5 גאז
קראפטליך פון 11 און 17 פאר 2
פון 10—11 און 2—3

PRISCILLA DEAN
 ד' קאוויארניע איז קאארא

אנהייב אין בערך שעה 5 א ווייניג נאכט.
שבת אין וועגטאג - 4 נאכמיטאג.
7 צענטער סעאנס 9.30 אין ארופעד.

ERA

עַד נִצְחָוֶן אִיבָעַר פֿאַנְטאַמאַס'ן

פלארא " זקן
זאוושא 22 (פאריום)

אין 15 אקטער מיט **PEARL WHITE** אין **ANTONIO MORENO** און דין הויפטראלען.

פארשטאנד און הנהגות צו לעבן אינגליש
פארשטאנד און ארבעט

וונמאנ 4 פילדער 30 אפגע אין איין פראגראם!

נאך נישט דאגעוועזען איז פארדו!
וויסע סענסציאנעלע דראמע אין
JACK LONDON (Drama)

קינא-פעאסער

10 אקטאן. עס נעמען אנהייב אונדזער, מענטשן-פרעסע, און צוואנדערן דעם פראגראם
ע.ר. עסקימאסען

49-48 ט. 37 אלעקסאנדריא

12 עקסען מ'ט' בעריהמטען קעניג פון הומאר. **Czy państwo mieszka samemu?** (2) ווילדע חיות

[illegible]

דער פריהענדער בופעם גרויסער הארס בעמערקונג: צוליב די הוראנאנען געדעכטער, וועלכע עס רופען ארויס די הערלי- אין 4 אקטן. בע קאמערעס, און פאר די ווישען פון ג' פובליקום די דירעקטע נישט פראגמאטאמילד

50 גר. פאר קינדער 30 גר.
פארמאכטער און פארמאכטער. דער וואס איז זייערסטער.

PROSIEM DO ROLU GŁOWY DLA DOROSŁYCH

„KOWALSKINA”

USUWA NAJSILNIEJSZE
BOLE GŁOWY

FABRYKA CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNA
„AP. KOWALSKI” WARSZAWA

50 LAT ZNANE NAJLEPSZE
MYDŁA TOALETOWE
MAJDEI S^{KA}
WARSZAWA

וויכטיג נייעס
אר דער לאדזער בעפעלקערונג!!!
ווערען אָנעמען צו פאסאנירען
און צו איבערזעצייטן
מענער-היטען לויט דז
נייעסטע מאדעלען. פון דז ערסטע
היטען ווערען איבערגעצייט אויף
גענעליך ניי. געדענקט דז אדרעס-
טאָמירסקא 2 אָדער וויערסקא 20
פיי פערדער און האַרצעל. 618
בעס. פון 8 טולדען און בעקסט אדער אלע ארט נאָע היטען
קומט און איבערצייט אידן!

די בילדנסמע העדלע סוף
מענער = היימע
 פון פערשידענע קאזארייטעס
 און פאסאזשען
 קען מען נאך בעקומען אין דעם בעראוויסטען
 הייט-געשעפט פון די לעבן-בעקאנטע פירמע
„SPLENDID“
 Konstantynowska 31
 אויך נעם איהן אן הומען צו פאסאזשירן. י. קאנקורענץ-פירונג.

מערבען-נימנאזיום
מיט פילע רעכט פון רעגירונגס-שולען (קאמפונאריע A)
MARJI HOCHSTEINOWEJ
דארטשאנסא 23, מער. 14-27
דאס אינזשענירען פון נאך שולערנס קומט פאר טענדיר, שול-טענדיר אין A קלאס
75 ול, קארטשלאנץ, ביים גויסנאזיום א, קונדער-היים" סיסטעם מאנעט סטארי, 869

UZYWAJ GRANULKI RUSSYANA!!

**KASZLU
DUSZNOŚCI i CHRYPKI**

AP. KOWALSKI WARSZAWA

ה'לעזער
פון 12 יאָהר פראַקטיק ערשטלע
דעקציעס צו בידיע פרויען פאר
שילדן מיט שוואַכען פאָרשערט
פון פאָלקסשולען און נוממערעס.
אויך דעקציעס פאר דערהיי-
ציקע, פויליש, דעמס, פראַנץ-
צווישן, מאַטעמאטיק און ביי-
בהאַנדלעריי.

שיי, שו. יאָקובע 12

מעב ער
 שלאף- צימער, עס- צימער, ביורא-
 אינריכטונג, הוכען-מעפער
 אלעס איינעם אויסארבייטונג!
 ד? בעסטע בעדינגונג!
 צו בעקומען ביי
 אַקאדעמיק-פרייזען
 פֿאַר אַ עוויטש אין רעכט, פעטריכאדער 145 (אין הויף).

8-ד.ל. מעדכעז = גימנאזיע
„WIEDZA”
 ul. Wschodnia 62.
 אונטערעם פאר גייע שולערינגס לויט לעקציע-סיסטעם
 וועלכען אקקומען און סיי און יונג.
 Dyrektor (—) B. JUDELEWICZ

952 וואוינגט 33

**א מיכמינע
פערמאפערי**

אין דער שיין בראנזש
ווערט פון זעלסט נעזשט
צו ערשטערן און אדם
בעקערזונג פון דער זעל-
בער בראנזש. 333

**שניידער-
הילה!**

כעמיש האשען בארנטון 5 זל.
פרימען גארנישארען 3 זלאמעס
ס'הערען אויך אפגעשקוט אהיים
עס ווערט אויך בערעסט
אויך דער שטעל. 856
האנסמאמינער 1.051.

8-kl. Gimnazjum Żeńskie
Eug. Jaszuńskiej-Zeligmanowej
18 POŁUDNIOWA 18 634

די אינטרוואל-קונפערענץ פאר דעם 30-טען און 31-טען מיי
 4 און 5 נאכט, בויעט אין אירע קלאסען נעמט אן די קאנצעלאריע פון גימנאזיום סטעליך
 פון 10-12 און פון 5-7 נאכט, אין די קלאסען און א ווערען אונטערנעמען איין יונגער.
 דער שטרעמונג איז פון 70 זי. א קווארטאל.
 ביים גימנאזיום א מוסטער-פארשטעלונג פאר קינדער פון 4 יאהר אן.

CASINO

היינט אין פאלגענדע טעג

היינט אין פאלגענדע טעג

עראשע סאלאן-דראמע אין 10 אקטע, וואס איז ארויסגעפירט דאס לעבעז פון דער נאָלדענער יוגענד

„פרייעז אין האזארד“

אין די הויפט-ראלען: Marion NIXON, Bert LYTELL, Paulette DUVAL, אידעל פון מענליכ-קייט אין העלדזשקייט

הענטערקלינגען-לעבעז פון דעם גרעסטען מוזיקאל אין לענדן, וואס איז צעיאסט אלס רייך אין לוקסוס אויסשטעלונג אין פון וואונדערבארע סענצורונג. קליינע פון אפגעשן, הענטער דער ווייב, סענצורירטע דערביי אין דעמאלט, מוזיקאל, אנטפערונג אויסגעפירט פון סענצורונג. אונטער דער לייטונג פון ה. ל. ראטהא, אנהויב פון די ארשטע-לויטונג: 4 30 זעכס, זעכס און יום 1 30 זעכס.

אויסערדעם. נאכ-שולע פון אויסערדעם:
Luin MESTOR פריימאלער בא פון דעם אמעריקאנער סעקס-טערט, לעבעז פון דער הארשקייט אפערע.

LIDJA
MORAWSKA ארטסטון פון איסלענדע-אפערע

אויסערדעם. **Karol HANUSZ** גרייסט פון סענצורירטע „Qui pro Quo“ און „Perskie Oko“ „Nietoperz“

LUNA היינט פאסינירענדע פרעמיערע! קאנג-ערווארטעטער שראנער

די ים-שקראפנים

גרויסע עפאפא פון ליבע אין העלדזשקייט. אין די הויפט-ראלען: Hr. Agnes Esterhazy, Bernard Götzke, Hans Mierendorf, עראשק! - עקסטאז! ענטפערענדע סענצורע!

SPLENDID 20 נארוואגישע 20 היינט צום לעצטען מאל!

מארגען שבת פרעמיערע! דאס נישטע מיטגלידער פון דער קינגמאסא-שער קונסט פון דער בעהאיסטער פראדוקציע „GAUMONT“ אנטפערן נאכעם:

מערסטען דראמע פול מיט עמאצינענדע סענצורע לויטן דערק פון J. Baroncelle

אין די הויפט-ראלען: Dolly Davis i Charles Vanel

FEU! - ...

ODEON דאס געהיימנישפולע זאקענבענדער-ער

הוראנא פון נעלעכטער באמבע-אויפרייסען

Grand-Kino דאס געהיימנישפולע זאקענבענדער-ער

א גרויסע דראמע אין 8 אקטען לויט דעם ראמאן פון Elinor Glynn „His Haur“ (jego godzina)

ענטשורדיגונג! און צום ענטשורדיגונג ציי דעם לעצטן אויפקלער פון בעלזשעל-פראדוקציען איממע סארנבלום יארגאס 12

ווער-שפירזאכע פייפס. פינג-פאנג, ווע אויך שפירזאכע 258 אלט-ארט צי ניינע פרייע צעמפערעלט

URANIA w. H. Lenga Zielona 15.

אונזער-פרייע: 15 טעג 20 טעג 40 טעג 60 טעג 100 טעג 150 טעג 200 טעג 250 טעג 300 טעג 350 טעג 400 טעג 450 טעג 500 טעג 550 טעג 600 טעג 650 טעג 700 טעג 750 טעג 800 טעג 850 טעג 900 טעג 950 טעג 1000 טעג 1050 טעג 1100 טעג 1150 טעג 1200 טעג 1250 טעג 1300 טעג 1350 טעג 1400 טעג 1450 טעג 1500 טעג 1550 טעג 1600 טעג 1650 טעג 1700 טעג 1750 טעג 1800 טעג 1850 טעג 1900 טעג 1950 טעג 2000 טעג 2050 טעג 2100 טעג 2150 טעג 2200 טעג 2250 טעג 2300 טעג 2350 טעג 2400 טעג 2450 טעג 2500 טעג 2550 טעג 2600 טעג 2650 טעג 2700 טעג 2750 טעג 2800 טעג 2850 טעג 2900 טעג 2950 טעג 3000 טעג 3050 טעג 3100 טעג 3150 טעג 3200 טעג 3250 טעג 3300 טעג 3350 טעג 3400 טעג 3450 טעג 3500 טעג 3550 טעג 3600 טעג 3650 טעג 3700 טעג 3750 טעג 3800 טעג 3850 טעג 3900 טעג 3950 טעג 4000 טעג 4050 טעג 4100 טעג 4150 טעג 4200 טעג 4250 טעג 4300 טעג 4350 טעג 4400 טעג 4450 טעג 4500 טעג 4550 טעג 4600 טעג 4650 טעג 4700 טעג 4750 טעג 4800 טעג 4850 טעג 4900 טעג 4950 טעג 5000 טעג 5050 טעג 5100 טעג 5150 טעג 5200 טעג 5250 טעג 5300 טעג 5350 טעג 5400 טעג 5450 טעג 5500 טעג 5550 טעג 5600 טעג 5650 טעג 5700 טעג 5750 טעג 5800 טעג 5850 טעג 5900 טעג 5950 טעג 6000 טעג 6050 טעג 6100 טעג 6150 טעג 6200 טעג 6250 טעג 6300 טעג 6350 טעג 6400 טעג 6450 טעג 6500 טעג 6550 טעג 6600 טעג 6650 טעג 6700 טעג 6750 טעג 6800 טעג 6850 טעג 6900 טעג 6950 טעג 7000 טעג 7050 טעג 7100 טעג 7150 טעג 7200 טעג 7250 טעג 7300 טעג 7350 טעג 7400 טעג 7450 טעג 7500 טעג 7550 טעג 7600 טעג 7650 טעג 7700 טעג 7750 טעג 7800 טעג 7850 טעג 7900 טעג 7950 טעג 8000 טעג 8050 טעג 8100 טעג 8150 טעג 8200 טעג 8250 טעג 8300 טעג 8350 טעג 8400 טעג 8450 טעג 8500 טעג 8550 טעג 8600 טעג 8650 טעג 8700 טעג 8750 טעג 8800 טעג 8850 טעג 8900 טעג 8950 טעג 9000 טעג 9050 טעג 9100 טעג 9150 טעג 9200 טעג 9250 טעג 9300 טעג 9350 טעג 9400 טעג 9450 טעג 9500 טעג 9550 טעג 9600 טעג 9650 טעג 9700 טעג 9750 טעג 9800 טעג 9850 טעג 9900 טעג 9950 טעג 10000 טעג 10050 טעג 10100 טעג 10150 טעג 10200 טעג 10250 טעג 10300 טעג 10350 טעג 10400 טעג 10450 טעג 10500 טעג 10550 טעג 10600 טעג 10650 טעג 10700 טעג 10750 טעג 10800 טעג 10850 טעג 10900 טעג 10950 טעג 11000 טעג 11050 טעג 11100 טעג 11150 טעג 11200 טעג 11250 טעג 11300 טעג 11350 טעג 11400 טעג 11450 טעג 11500 טעג 11550 טעג 11600 טעג 11650 טעג 11700 טעג 11750 טעג 11800 טעג 11850 טעג 11900 טעג 11950 טעג 12000 טעג 12050 טעג 12100 טעג 12150 טעג 12200 טעג 12250 טעג 12300 טעג 12350 טעג 12400 טעג 12450 טעג 12500 טעג 12550 טעג 12600 טעג 12650 טעג 12700 טעג 12750 טעג 12800 טעג 12850 טעג 12900 טעג 12950 טעג 13000 טעג 13050 טעג 13100 טעג 13150 טעג 13200 טעג 13250 טעג 13300 טעג 13350 טעג 13400 טעג 13450 טעג 13500 טעג 13550 טעג 13600 טעג 13650 טעג 13700 טעג 13750 טעג 13800 טעג 13850 טעג 13900 טעג 13950 טעג 14000 טעג 14050 טעג 14100 טעג 14150 טעג 14200 טעג 14250 טעג 14300 טעג 14350 טעג 14400 טעג 14450 טעג 14500 טעג 14550 טעג 14600 טעג 14650 טעג 14700 טעג 14750 טעג 14800 טעג 14850 טעג 14900 טעג 14950 טעג 15000 טעג 15050 טעג 15100 טעג 15150 טעג 15200 טעג 15250 טעג 15300 טעג 15350 טעג 15400 טעג 15450 טעג 15500 טעג 15550 טעג 15600 טעג 15650 טעג 15700 טעג 15750 טעג 15800 טעג 15850 טעג 15900 טעג 15950 טעג 16000 טעג 16050 טעג 16100 טעג 16150 טעג 16200 טעג 16250 טעג 16300 טעג 16350 טעג 16400 טעג 16450 טעג 16500 טעג 16550 טעג 16600 טעג 16650 טעג 16700 טעג 16750 טעג 16800 טעג 16850 טעג 16900 טעג 16950 טעג 17000 טעג 17050 טעג 17100 טעג 17150 טעג 17200 טעג 17250 טעג 17300 טעג 17350 טעג 17400 טעג 17450 טעג 17500 טעג 17550 טעג 17600 טעג 17650 טעג 17700 טעג 17750 טעג 17800 טעג 17850 טעג 17900 טעג 17950 טעג 18000 טעג 18050 טעג 18100 טעג 18150 טעג 18200 טעג 18250 טעג 18300 טעג 18350 טעג 18400 טעג 18450 טעג 18500 טעג 18550 טעג 18600 טעג 18650 טעג 18700 טעג 18750 טעג 18800 טעג 18850 טעג 18900 טעג 18950 טעג 19000 טעג 19050 טעג 19100 טעג 19150 טעג 19200 טעג 19250 טעג 19300 טעג 19350 טעג 19400 טעג 19450 טעג 19500 טעג 19550 טעג 19600 טעג 19650 טעג 19700 טעג 19750 טעג 19800 טעג 19850 טעג 19900 טעג 19950 טעג 20000 טעג 20050 טעג 20100 טעג 20150 טעג 20200 טעג 20250 טעג 20300 טעג 20350 טעג 20400 טעג 20450 טעג 20500 טעג 20550 טעג 20600 טעג 20650 טעג 20700 טעג 20750 טעג 20800 טעג 20850 טעג 20900 טעג 20950 טעג 21000 טעג 21050 טעג 21100 טעג 21150 טעג 21200 טעג 21250 טעג 21300 טעג 21350 טעג 21400 טעג 21450 טעג 21500 טעג 21550 טעג 21600 טעג 21650 טעג 21700 טעג 21750 טעג 21800 טעג 21850 טעג 21900 טעג 21950 טעג 22000 טעג 22050 טעג 22100 טעג 22150 טעג 22200 טעג 22250 טעג 22300 טעג 22350 טעג 22400 טעג 22450 טעג 22500 טעג 22550 טעג 22600 טעג 22650 טעג 22700 טעג 22750 טעג 22800 טעג 22850 טעג 22900 טעג 22950 טעג 23000 טעג 23050 טעג 23100 טעג 23150 טעג 23200 טעג 23250 טעג 23300 טעג 23350 טעג 23400 טעג 23450 טעג 23500 טעג 23550 טעג 23600 טעג 23650 טעג 23700 טעג 23750 טעג 23800 טעג 23850 טעג 23900 טעג 23950 טעג 24000 טעג 24050 טעג 24100 טעג 24150 טעג 24200 טעג 24250 טעג 24300 טעג 24350 טעג 24400 טעג 24450 טעג 24500 טעג 24550 טעג 24600 טעג 24650 טעג 24700 טעג 24750 טעג 24800 טעג 24850 טעג 24900 טעג 24950 טעג 25000 טעג 25050 טעג 25100 טעג 25150 טעג 25200 טעג 25250 טעג 25300 טעג 25350 טעג 25400 טעג 25450 טעג 25500 טעג 25550 טעג 25600 טעג 25650 טעג 25700 טעג 25750 טעג 25800 טעג 25850 טעג 25900 טעג 25950 טעג 26000 טעג 26050 טעג 26100 טעג 26150 טעג 26200 טעג 26250 טעג 26300 טעג 26350 טעג 26400 טעג 26450 טעג 26500 טעג 26550 טעג 26600 טעג 26650 טעג 26700 טעג 26750 טעג 26800 טעג 26850 טעג 26900 טעג 26950 טעג 27000 טעג 27050 טעג 27100 טעג 27150 טעג 27200 טעג 27250 טעג 27300 טעג 27350 טעג 27400 טעג 27450 טעג 27500 טעג 27550 טעג 27600 טעג 27650 טעג 27700 טעג 27750 טעג 27800 טעג 27850 טעג 27900 טעג 27950 טעג 28000 טעג 28050 טעג 28100 טעג 28150 טעג 28200 טעג 28250 טעג 28300 טעג 28350 טעג 28400 טעג 28450 טעג 28500 טעג 28550 טעג 28600 טעג 28650 טעג 28700 טעג 28750 טעג 28800 טעג 28850 טעג 28900 טעג 28950 טעג 29000 טעג 29050 טעג 29100 טעג 29150 טעג 29200 טעג 29250 טעג 29300 טעג 29350 טעג 29400 טעג 29450 טעג 29500 טעג 29550 טעג 29600 טעג 29650 טעג 29700 טעג 29750 טעג 29800 טעג 29850 טעג 29900 טעג 29950 טעג 30000 טעג 30050 טעג 30100 טעג 30150 טעג 30200 טעג 30250 טעג 30300 טעג 30350 טעג 30400 טעג 30450 טעג 30500 טעג 30550 טעג 30600 טעג 30650 טעג 30700 טעג 30750 טעג 30800 טעג 30850 טעג 30900 טעג 30950 טעג 31000 טעג 31050 טעג 31100 טעג 31150 טעג 31200 טעג 31250 טעג 31300 טעג 31350 טעג 31400 טעג 31450 טעג 31500 טעג 31550 טעג 31600 טעג 31650 טעג 31700 טעג 31750 טעג 31800 טעג 31850 טעג 31900 טעג 31950 טעג 32000 טעג 32050 טעג 32100 טעג 32150 טעג 32200 טעג 32250 טעג 32300 טעג 32350 טעג 32400 טעג 32450 טעג 32500 טעג 32550 טעג 32600 טעג 32650 טעג 32700 טעג 32750 טעג 32800 טעג 32850 טעג 32900 טעג 32950 טעג 33000 טעג 33050 טעג 33100 טעג 33150 טעג 33200 טעג 33250 טעג 33300 טעג 33350 טעג 33400 טעג 33450 טעג 33500 טעג 33550 טעג 33600 טעג 33650 טעג 33700 טעג 33750 טעג 33800 טעג 33850 טעג 33900 טעג 33950 טעג 34000 טעג 34050 טעג 34100 טעג 34150 טעג 34200 טעג 34250 טעג 34300 טעג 34350 טעג 34400 טעג 34450 טעג 34500 טעג 34550 טעג 34600 טעג 34650 טעג 34700 טעג 34750 טעג 34800 טעג 34850 טעג 34900 טעג 34950 טעג 35000 טעג 35050 טעג 35100 טעג 35150 טעג 35200 טעג 35250 טעג 35300 טעג 35350 טעג 35400 טעג 35450 טעג 35500 טעג 35550 טעג 35600 טעג 35650 טעג 35700 טעג 35750 טעג 35800 טעג 35850 טעג 35900 טעג 35950 טעג 36000 טעג 36050 טעג 36100 טעג 36150 טעג 36200 טעג 36250 טעג 36300 טעג 36350 טעג 36400 טעג 36450 טעג 36500 טעג 36550 טעג 36600 טעג 36650 טעג 36700 טעג 36750 טעג 36800 טעג 36850 טעג 36900 טעג 36950 טעג 37000 טעג 37050 טעג 37100 טעג 37150 טעג 37200 טעג 37250 טעג 37300 טעג 37350 טעג 37400 טעג 37450 טעג 37500 טעג 37550 טעג 37600 טעג 37650 טעג 37700 טעג 37750 טעג 37800 טעג 37850 טעג 37900 טעג 37950 טעג 38000 טעג 38050 טעג 38100 טעג 38150 טעג 38200 טעג 38250 טעג 38300 טעג 38350 טעג 38400 טעג 38450 טעג 38500 טעג 38550 טעג 38600 טעג 38650 טעג 38700 טעג 38750 טעג 38800 טעג 38850 טעג 38900 טעג 38950 טעג 39000 טעג 39050 טעג 39100 טעג 39150 טעג 39200 טעג 39250 טעג 39300 טעג 39350 טעג 39400 טעג 39450 טעג 39500 טעג 39550 טעג 39600 טעג 39650 טעג 39700 טעג 39750 טעג 39800 טעג 39850 טעג 39900 טעג 39950 טעג 40000 טעג 40050 טעג 40100 טעג 40150 טעג 40200 טעג 40250 טעג 40300 טעג 40350 טעג 40400 טעג 40450 טעג 40500 טעג 40550 טעג 40600 טעג 40650 טעג 40700 טעג 40750 טעג 40800 טעג 40850 טעג 40900 טעג 40950 טעג 41000 טעג 41050 טעג 41100 טעג 41150 טעג 41200 טעג 41250 טעג 41300 טעג 41350 טעג 41400 טעג 41450 טעג 41500 טעג 41550 טעג 41600 טעג 41650 טעג 41700 טעג 41750 טעג 41800 טעג 41850 טעג 41900 טעג 41950 טעג 42000 טעג 42050 טעג 42100 טעג 42150 טעג 42200 טעג 42250 טעג 42300 טעג 42350 טעג 42400 טעג 42450 טעג 42500 טעג 42550 טעג 42600 טעג 42650 טעג 42700 טעג 42750 טעג 42800 טעג 42850 טעג 42900 טעג 42950 טעג 43000 טעג 43050 טעג 43100 טעג 43150 טעג 43200 טעג 43250 טעג 43300 טעג 43350 טעג 43400 טעג 43450 טעג 43500 טעג 43550 טעג 43600 טעג 43650 טעג 43700 טעג 43750 טעג 43800 טעג 43850 טעג 43900 טעג 43950 טעג 44000 טעג 44050 טעג 44100 טעג 44150 טעג 44200 טעג 44250 טעג 44300 טעג 44350 טעג 44400 טעג 44450 טעג 44500 טעג 44550 טעג 44600 טעג 44650 טעג 44700 טעג 44750 טעג 44800 טעג 44850 טעג 44900 טעג 44950 טעג 45000 טעג 45050 טעג 45100 טעג 45150 טעג 45200 טעג 45250 טעג 45300 טעג 45350 טעג 45400 טעג 45450 טעג 45500 טעג 45550 טעג 45600 טעג 45650 טעג 45700 טעג 45750 טעג 45800 טעג 45850 טעג 45900 טעג 45950 טעג 46000 טעג 46050 טעג 46100 טעג 46150 טעג 46200 טעג 46250 טעג 46300 טעג 46350 טעג 46400 טעג 46450 טעג 46500 טעג 46550 טעג 46600 טעג 46650 טעג 46700 טעג 46750 טעג 46800 טעג 46850 טעג 46900 טעג 46950 טעג 47000 טעג 47050 טעג 47100 טעג 47150 טעג 47200 טעג 47250 טעג 47300 טעג 47350 טעג 47400 טעג 47450 טעג 47500 טעג 47550 טעג 47600 טעג 47650 טעג 47700 טעג 47750 טעג 47800 טעג 47850 טעג 47900 טעג 47950 טעג 48000 טעג 48050 טעג 48100 טעג 48150 טעג 48200 טעג 48250 טעג 48300 טעג 48350 טעג 48400 טעג 48450 טעג 48500 טעג 48550 טעג 48600 טעג 48650 טעג 48700 טעג 48750 טעג 48800 טעג 48850 טעג 48900 טעג 48950 טעג 49000 טעג 49050 טעג 49100 טעג 49150 טעג 49200 טעג 49250 טעג 49300 טעג 49350 טעג 49400 טעג 49450 טעג 49500 טעג 49550 טעג 49600 טעג 49650 טעג 49700 טעג 49750 טעג 49800 טעג 49850 טעג 49900 טעג 49950 טעג 50000 טעג 50050 טעג 50100 טעג 50150 טעג 50200 טעג 50250 טעג 50300 טעג 50350 טעג 50400 טעג 50450 טעג 50500 טעג 50550 טעג 50600 טעג 50650 טעג 50700 טעג 50750 טעג 50800 טעג 50850 טעג 50900 טעג 50950 טעג 51000 טעג 51050 טעג 51100 טעג 51150 טעג 51200 טעג 51250 טעג 51300 טעג 51350 טעג 51400 טעג 51450 טעג 51500 טעג 51550 טעג 51600 טעג 51650 טעג 51700 טעג 51750 טעג 51800 טעג 51850 טעג 51900 טעג 51950 טעג 52000 טעג 52050 טעג 52100 טעג 52150 טעג 52200 טעג 52250 טעג 52300 טעג 52350 טעג 52400 טעג 52450 טעג 52500 טעג 52550 טעג 52600 טעג 52650 טעג 52700 טעג 52750 טעג 52800 טעג 52850 טעג 52900 טעג 52950 טעג 53000 טעג 53050 טעג 53100 טעג 53150 טעג 53200 טעג 53250 טעג 53300 טעג 53350 טעג 53400 טעג 53450 טעג 53500 טעג 53550 טעג 53600 טעג 53650 טעג 53700 טעג 53750 טעג 53800 טעג 53850 טעג 53900 טעג 53950 טעג 54000 טעג 54050 טעג 54100 טעג 54150 טעג 54200 טעג 54250 טעג 54300 טעג 54350 טעג 54400 טעג 54450 טעג 54500 טעג 54550 טעג 54600 טעג 54650 טעג 54700 טעג 54750 טעג 54800 טעג 54850 טעג 54900 טעג 54950 טעג 55000 טעג 55050 טעג 55100 טעג 55150 טעג 55200 טעג 55250 טעג 55300 טעג 55350 טעג 55400 טעג 55450 טעג 55500 טעג 55550 טעג 55600 טעג 55650 טעג 55700 טעג 55750 טעג 55800 טעג 55850 טעג 55900 טעג 55950 טעג 56000 טעג 56050 טעג 56100 טעג 56150 טעג 56200 טעג 56250 טעג 56300 טעג 56350 טעג 56400 טעג 56450 טעג 56500 טעג 56550 טעג 56600 טעג 56650 טעג 56700 טעג 56750 טעג 56800 טעג 56850 טעג 56900 טעג 56950 טעג 57000 טעג 57050 טעג 57100 טעג 57150 טעג 57200 טעג 57250 טעג 57300 טעג 57350 טעג 57400 טעג 57450 טעג 57500 טעג 57550 טעג 57600 טעג 57650 טעג 57700 טעג 57750 טעג 57800 טעג 57850 טעג 57900 טעג 57950 טעג 58000 טעג 58050 טעג 58100 טעג 58150 טעג 58200 טעג 58250 טעג 58300 טעג 58350 טעג 58400 טעג 58450 טעג 58500 טעג 58550 טעג 58600 טעג 58650 טעג 58700 טעג 58750 טעג 58800 טעג 58850 טעג 58900 טעג 58950 טעג 59000 טעג 59050 טעג 59100 טעג 59150 טעג 59200 טעג 59250 טעג 59300 טעג 59350 טעג